Бутун дунё пролетарлари бирлашингиз!

Тошкент ҳақиқати

Рўзнома 1928 йил 11 декабрдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ҚЎМИТАСИ, ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИНИНГ БОШ НАШРИ

● № 168 (10.164). ● 1991 йил 30 август ● жума ● Баҳоси 8 тийин.

Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг қарори

Колхозчилар ва совхозлар ходимларининг 1991 йил пахта ҳосилини ўз вақтида ва сифатли йиғиб-териб олишдан моддий манфаатдорлигини таъминлаш бўйича чора-тадбирлар ҳақида

Колхозлар ва совхозларнинг пахта ҳосилини асосан ўз кучлари билан ўз вақтида ва сифатли йиғиб-териб олишларини таъминлаш, моддий рағбатлар яратиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Совхозларнинг истеъмол фонди ҳисобидан пахта ҳосилини йиғиб-териб олиш учун қуйидаги миқдорда ҳақ тўлансин:

машинада терилган бир тонна пахта учун — 25 сўм;
қўлда терилган кондицияли пахтанинг бир килограмми учун — 40 тийин.

Колхозларга пахта терувчиларни моддий рағбатлантиришнинг ана шундай тартибини қўлланиш тавсия этилсин.

Пахта теримида банд бўлганларга ҳар куни, беш кунда ва ўн кунда ҳақ тўлаш жорий этилсин.

2. Ўзбекистон ССР давлат банки, Ўзбекистон деҳқончилик-саноат банки ва Ўзбекистон саноат қурилиши банки пахта теримида меҳнатга ҳақ тўлаш учун нақд пулни ўз вақтида беришни таъминласинлар.

3. Ўзбекистон деҳқончилик-саноат банки ҳисоб-китоб счётларида маблағлари бўлмаган колхозлар ва совхозларга ҳосилни йиғиб-териб олишда банд бўлган механизаторлар, колхозчилар ва совхоз ходимларининг меҳнатига ҳақ тўлаш учун имтиёзли кредитлар берсин.

4. Маълумот учун қабул қилинсинки, Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг шу йил 19 августдаги 173-Р фармойиши билан 1991 йилда пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчиларига сотиш учун 1660 та енгил автомобиль ажратилган.

Машина терими ва қўл терими илғорларига сотиш учун бозор фондидан (деҳқончилик-саноат комплекси тармоқлари учун) 3000 та енгил автомашина ажратилсин. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ва Ўзбекбирлашув ўн кун муддат ичида Қорақалпоғистон МССР Вазирлар Кенгашига ва вилоят ижроия комитетларига шу мақсадлар учун ажратиладиган автомашиналарни маркалари бўйича етказсин.

Қорақалпоғистон МССР Вазирлар Кенгаши ва вилоят ижроия комитетлари пахта йиғим-терими мавсуми илғорларига автомашиналарни сотиш шартлари ва тартибини ишлаб чиқсинлар, уларни оммавий-ахборот воситаларида эълон қилсинлар.

5. Маҳаллий Советларнинг ижроия комитетларига, колхозларнинг бошқарувларига ва совхозларнинг дирекцияларига пахта йиғим-терими қатнашчиларини моддий рағбатлантиришнинг ана шундай тадбирларини ишлаб чиқиш, илғорларга беш кунликда, ўн кунликда, мавсумда энг кўп пахта терганлик учун пул мукофотлари, қимматбаҳо совғалар, рағбатлантиришнинг бошқа турларини белгилаш тавсия этилсин.

6. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Ўзбекистон ССР Давлат сув хўжалиги қурилиши комитети, «Узсельхозснабремонт», Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси, Қорақалпоғистон МССР Вазирлар Кенгаши ва вилоят ижроия комитетлари пахта териш техникаси ремонтини, механизатор кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашни белгиланган муддатларда тугаллаш чораларини, шунингдек, ялпи ҳосилнинг камида 60 фоизини механизация ёрдамида йиғиб-териб олишни таъминловчи бошқа чора-тадбирларни кўрсинлар.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси

И. КАРИМОВ.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Президентининг

ФАРМОНИ

КПССнинг Ўзбекистон ССР ҳудудидаги мулки тўғрисида

Республика меҳнаткашларининг кўпдан-кўп истак ва талабларини, жамиятда содир бўлаётган янада демократиялаш жараёнларини эътиборга олиб, Ўзбекистон ССРнинг давлат мустақиллиги тўғрисидаги Декларацияга ва СССР Президентининг «Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг мулки тўғрисида» 1991 йил 24 августдаги Фармонига амал қилиб:

1. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Ўзбекистон ССР ҳудудидаги бутун мулкини республика мулки, яъни умумхалқ мулки деб эълон қиламан.

2. Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси ва жойлардаги халқ депутатлари Кенгашлари ушбу Фармонни рўёбга чиқариш борасида зарур ишларни амалга ошириб, республика мулки деб эълон қилинган партия мулкининг сақланишини ва бундан буён шу мулкдан Ўзбекистон ССР Қонунларига мувофиқ фойдаланишни таъминласинлар.

Мазкур Фармон имзоланган пайтдан бошлаб кучга киради.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри.
1991 йил 29 август.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Президентининг Фармони

Давлат хавфсизлиги идораларининг фаолиятини текшириш учун давлат комиссияси тузиш тўғрисида

1. Ғайриконституциявий тўнтариш муносабати билан Давлат хавфсизлиги идораларининг фаолиятини текшириш учун қуйидаги таркибда давлат комиссияси тузилсин:

Степашин Сергей Вадимович — РСФСР Олий Кенгаши хавфсизлик комитетининг раиси (комиссия раиси)

Котенков Александр Алексеевич — РСФСР Олий Кенгаши қонунчилик комитетининг котиби

Безруков Игорь Александрович — РСФСР Олий Кенгаши қонунчилик комитети кичик комитетининг раиси

Рябов Николай Тимофеевич — РСФСР Олий Кенгаши қонунчилик комитети кичик комитетининг раиси

Кузнецов Николай Николаевич — РСФСР Олий Кенгаши хавфсизлик комитети кичик комитетининг раиси

Станкевич Сергей Борисович — РСФСРнинг давлат маслаҳатчиси, СССР халқ депутати

Рижов Юрий Алексеевич — СССР Олий Кенгаши Раёсатининг аъзоси

Лубенченко Константин Дмитриевич — СССР Олий Кенгаши қонунчилик комитети раисининг ўринбосари

Титов Геннадий Фёдорович — СССР Давлат хавфсизлиги комитети раисининг ўринбосари

Иваненко Виктор Валентинович — РСФСР Давлат хавфсизлиги комитетининг раиси

2. ССР Иттифоқи ҳудудидаги давлат ҳокимияти ва бошқаруви идоралари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар, мансабдор шахслар комиссия аъзоларига истисносиз ҳамма материаллар берилишини таъминласинлар ва комиссияга ҳар қандай зарур ёрдамни берсинлар.

3. Комиссияга 1991 йил 26 октябргача бўлган муддатда:

ғайриконституциявий тўнтаришда давлат хавфсизлиги идораларининг ўрни тўғрисидаги хулосани;

давлат хавфсизлиги идораларининг тузилишини қайта ташкил этишга оид таклифларни;

давлат хавфсизлиги идораларининг фаолиятини тартибга солувчи қонунларга ўзгартишлар киритиш тўғрисидаги таклифларни тақдим этиш топширилсин.

4. Комиссия фаолиятини ташкилий ва моддий-техникавий жиҳатдан таъминлаш СССР Президенти аппаратининг зиммасига юклатилсин.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Президенти

М. ГОРБАЧЕВ.

Москва, Кремль.
1991 йил 28 август.

ГЕРМАНИЯЛИК ИШБИЛАРМОНЛАР — БЕКОБОДДА

Саноатчилар шаҳри Бекободда германиялик «Кусмак Меркетинг—Бюро» фирмаси вакиллари бўлишди. Улар шаҳар ижроия қўмитасида қабул қилинди.

Фирма эгаси ва бошқарувчиси, собиқ ватандошимиз Юрий Кузьмак ва фирма бош мутахассиси Франк Платш мезбонларни ўз имкониятлари, мақсадлари билан таништирдилар. Фирманинг асосий фаолияти импорт-экспорт ва бартер ишлари, ҳамкорлик корхоналари ташкил этишга тайёргарликни уюштириш, яқин ва узоқ муддатга мўлжалланган ҳамкорлик ўрнатиш, савдо-сотиқ, жаҳон бозорига товар чиқариш кабилардан иборат экан.

Танишувдан кейин ижроқўм раиси Ш. Х. Бобоев меҳмонларга шаҳар, унинг табиати, имкониятлари, ресурслари, аҳолиси турмуши ва келажаги ҳақида гапириб берди.

Шаҳар саноат, қурилиш, савдо, тайёрлов, агросаноат, кооператив ташкилотлари раҳбарлари билан германиялик меҳмонлар суҳбати бўлди. Суҳбат давомида улар Ўзбекистон металлургия заводи, цемент комбинатига ўз маҳсулотлари билан жаҳон бозорига чиқиш, шаҳар мева-сабзавот савдоси идорасига асал, ерёнғоқ каби маҳсулотларни, шунингдек, пахта чиқитларини бошқа давлатларга сотишда ёрдам бериш имкониятларини айтдилар. Меҳмонлар ташкилотлар раҳбарларига Бекободда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар мисолида жаҳон бозоридаги нарх-навони гапириб бердилар.

Шунингдек фирма вакиллари «Чермет» фирмаси фаолияти билан танишдилар. Келгусида ҳар томонлама ҳамкорлик қилиш хусусида келишиб олинди.

А. БОБОНАЗАРОВ,
Бекобод шаҳри.

● «ОБУНА-92» ●

Тошкент ҳақиқати

ҚАДРДОН РЎЗНОМАНГИЗГА ЁЗИЛИШНИ УНУТМАНГ!

1992 йил учун рўзнома ва ойномаларга обуна мавсуми бошланди. Бошқа нашрлар қатори «Тошкент ҳақиқати» рўзномасига ҳам 1 августдан бошлаб барча алоқа бўлимларида обуна қабул қилинмоқда.

«Тошкент ҳақиқати»нинг бир йиллик обуна баҳоси — 25 сўм 68 тийин, ярим йилга 12 сўм 84 тийин, уч ойга эса 6 сўм 42 тийин.

Ҳурматли муштарийлар! Фурсат ғаниматлигида ўз рўзномангиз — «Тошкент ҳақиқати»га обуна бўлишга шошилинг!

КЕНГАШ БЎЛИБ ЎТДИ

29 август куни Бўка район халқ таълими ходимларининг анъанавий август кенгаши бўлиб ўтди. Район халқ таълими бўлими мудири О. Порсиев «1990—1991 ўқув йили якунлари ва 1991—1992 ўқув йилидаги вазифалар тўғрисида» маъруза қилди. Маъруза юзасидан район халқ таълими ходимлари, ўқитувчилар сўзга чиқдилар.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг котиби К. Юсупов қатнашди ва сўзга чиқди. Кенгашда шунингдек жумҳурият халқ таълими вазири Ж. Йўлдошев, вилоят партия қўмитасининг котиби Ш. Жалилов, вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғи О. Тожиевлар иштирок этдилар.

О. ҚУЛНАЗАРОВ.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА МАРКАЗИЙ НАЗОРАТ КОМИССИЯСИ ҚЎШМА ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ФАВҚУЛОДДА XXIII СЕЪЕЗДИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Мустақил сиёсий ташкилот сифатида республика Компартиясининг келгусида фаолият кўрсатиши билан боғлиқ масалаларнинг бутун мажмуини кўриб чиқиш учун Ўзбекистон Коммунистик партиясининг фавқулодда XXIII съезди шу йил 14 сентябрь куни чақирилсин.

Съездга вакиллик нормаси — партиянинг 900 аъзосидан бир делегат белгилансин.

Фавқулодда XXIII съездга тайёргарлик кўриш учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ваколатли комиссияси тузилсин.

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ ОПЕРАТИВ БОШҚАРИШ КОМИТЕТИ

1991 йил 28 августдаги 1-сон
ҚАРОР

Москва шаҳри.

МАМЛАКАТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ ОПЕРАТИВ БОШҚАРИШНИ ТАШКИЛ ЭТИШ МАСАЛАЛАРИ

СССР Президентининг 1991 йил 24 августдаги УП-2461-сон Фармонига биноан СССР халқ хўжалигини оператив бошқариш комитети **қарор қилади:**

1. Иттифоқдош республикаларнинг ҳукуматлари билан келишиб, СССР халқ хўжалигини оператив бошқариш комитети таркибига унинг аъзолари сифатида қуйидагилар киритилсин:

Г. З. Абдушалишвили — Грузия Республикаси саноат вазири

А. Ш. Азизбеков — Озарбайжон Республикаси давлат моддий-техника таъминоти комитетининг раиси

А. И. Бектемисов — Қозоғистон ССР давлат моддий-техника таъминоти комитетининг раиси

И. Т. Гаврилов — РСФСР Вазирлар Кенгаши Раисининг ўринбосари

И. Ҳ. Жўрабеков — Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси Раисининг биринчи ўринбосари

В. Б. Ефимов — РСФСР транспорт вазири

Д. Х. Каримов — Тожикистон ССР Бош вазирининг биринчи ўринбосари

И. А. Кеник — Белоруссия ССР Вазирлар Кенгаши Раисининг ўринбосари

В. И. Кисин — РСФСР саноат вазири

Г. В. Кулик — РСФСР Вазирлар Кенгаши Раисининг ўринбосари

Н. В. Михайлов — «Вимпел» марказий илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори

В. Б. Носов — 1-давлат подшипник заводи ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори

В. Д. Протасов — марказий махсус машинасозлик илмий-тадқиқот илмгоҳининг директори, СССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси

Е. Ф. Сабуров — РСФСР Вазирлар Кенгаши Раисининг ўринбосари

В. М. Сергеев — РСФСР Вазирлар Кенгаши Раисининг мухтор вакили

Н. Т. Суюнов — Туркманистон ССР ҳукумати бошлиғининг ўринбосари

А. В. Тер-Исраелян — Арманистон Республикаси давлат иқтисодиёт комитети раисининг ўринбосари

В. Г. Фёдоров — Украина ССРнинг доимий вакили

Б. С. Ҳамидов — Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси Раисининг ўринбосари

И. К. Чубук — Молдова Республикасининг доимий вакили

Т. Ч. Чингишев — Қирғизистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг давлат котиби

Латвия Республикаси, Литва Республикаси ва Эстония Республикаси ҳукуматларининг СССР халқ хўжалигини оператив бошқариш комитети таркибига Латвия Республикаси иқтисодиёт вазирининг ўринбосари А. Гутманисни, Литва Республикаси иқтисодиёт вазирининг биринчи ўринбосари В. Новицкасни ва Эстония Республикаси иқтисодиёт вазири Я. А. Лейманни кузатувчилар тариқасида киритиш тўғрисидаги таклифлари қабул этилсин.

2. Янги Иттифоқ ижроия органи тузилгунга қадар СССР халқ хўжалигини оператив бошқариш комитетининг раҳбари ва унинг ўринбосарлари ўртасида вазифаларнинг қуйидагича тақсимланиши белгилаб қўйилсин:

И. С. Силаев — иттифоқдош республикалар ҳукуматларининг биргаликдаги ҳаракатларини мувофиқлаштириш; СССР Молия вазирлиги, СССР Мудофаа вазирлиги, СССР Ички ишлар вазирлиги, СССР Ташқи ишлар вазирлиги, СССР Давлат хавфсизлиги комитети, СССР Давлат моддий заҳиралар комитети, оммавий ахборот воситалари фаолияти билан боғлиқ бўлган масалаларни кўриб чиқиб, ҳал этиш;

А. И. Вольский — саноат (шу жумладан мудофаа тармоқлари), қурилиш, транспорт ва алоқа иши масалаларини кўриб чиқиб, ҳал этиш;

Ю. М. Лужков — деҳқончилик-саноат мажмуи, савдо, ташқи иқтисодий алоқалар ва ижтимоий соҳа масалаларини кўриб чиқиб, ҳал этиш;

Г. А. Явлинский — мамлакатда иқтисодий ислоҳот ва уни жаҳон иқтисодиётига қўшиш дастурини тайёрлаш соҳасидаги ишни ташкил этиш.

3. Ишнинг айрим соҳаларига раҳбарлик қилувчи масъулият СССР халқ хўжалигини оператив бошқариш комитетининг қуйидаги аъзолари зиммасига юклатилсин:

А. И. Бектемисов — СССР халқ хўжалиги моддий-техникавий таъминоти

И. Т. Гаврилов — ёқилғи-энергетика мажмуи

Е. Ф. Сабуров — умумий иқтисодий масалалар.

СССР халқ хўжалигини оператив бошқариш комитетининг оммавий ахборот воситалари ва жамоатчилик билан алоқасини **В. М. Сергеев** таъминлаб туради.

4. СССР вазирликлари ва идораларига раҳбарлик қилиш (белгиланган тартибда раҳбарлари белгилаб қўйилмаган бўлса) ва уларнинг фаолияти натижалари учун жавобгарлик вақтинча СССР вазирларининг умумий масалаларни бошқарувчи биринчи ўринбосарлари ва СССР идоралари раҳбарларининг шу масалаларни бошқарувчи биринчи ўринбосарлари зиммасига юклатилсин.

И. СИЛАЕВ.
Комитет раҳбари

● АВГУСТ КЕНГАШЛАРИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

МАКТАБЛАР ЁРДАМГА МУҲТОЖ

Бу анжуманлар асосан ҳар бир район ва шаҳарнинг ўзида ўтади. Кўтарилган мавзулар ҳам ўша ҳудудларга тегишли бўлади. Вилоятимизда халқ таълимининг бугунги қиёфаси қандай? Икки кенгаш оралиғида мактабларнинг моддий базасини мустаҳкамлаш борасида жиддий ўзгаришлар бўлдими? Умуман бозор иқтисодиётига ўтиш жараёнида маорифнинг истиқболи нималарга боғлиқ бўлади? Биз ана шу саволлар билан вилоят ижроия комитети раисининг муовини Ҳакимжон ҲАМИДОВга мурожаат қилдик. Қуйида ана шу суҳбатни эътиборингизга ҳавола этамиз.

— БУГУНГИ кунда халқ таълими жамиятимизнинг энг муҳим ва эътиборга сазовор ижтимоий соҳаси бўлиб қолиши кераклигини таъкидлаб ўтиришнинг ҳожати йўқдир, — деди у. — Пойтахт вилояти ишлаб чиқариш ва ижтимоий муаммоларни дадил, ҳозиржавоблик билан ҳал этиш қобилиятига эга бўлган билимдон кишиларга муҳтож. Маълумки, халқ депутатлари вилоят Кенгашининг учинчи сессиясидан буён бир йилдан кўпроқ вақт ўтди. Унда халқ таълимининг моддий-техника базасини янада яхшилаш, маориф ишларини тубдан қайта қуриш тадбирлари белгиланган эди. Кенгашнинг шу йилги еттинчи сессиясида ўша қарорларнинг бажарилиши муҳокама этилди. Депутатларнинг қайд этишларича, халқ таълимини ривожлантириш борасида вилоятда бирмунча силжишларга эришилди. Хусусан, қатор мактабларни капитал таъмирлаш ишлари анча сифатли бажарилди. Қўшимча синфхоналар қурилди. Ўқитувчилар малакасини ошириш, мактабларни компьютерлаштириш бўйича ҳам қўлга киритилган ютуқлар чакки эмас. 1990 йилнинг иккинчи ярим йиллиги учун вилоят ижроия комитети халқ таълими ишига қўшимча равишда 17,5 миллион сўм ажратиб берди. Шундан 3 миллион 830 минг сўми капитал ремонт учун, 496 минг сўм ўқув-кўргазмали қуроллар учун ,5 миллион 364 минг сўм ўқувчиларни бепул овқатлантириш учун сарфланди. Вилоят корхоналари ва кооперативларида халқ таълими объектлари учун зарур асбоб-ускуналар ишлаб чиқариш бўйича ихтисослашган махсус цехлар ишлай бошлади. Калинин райони базасида мактаблар ва бошқа муассасаларни ўқув-кўргазмали қуроллар ҳамда техник воситалар билан таъминловчи вилоят ўқув коллектори ташкил этилди. У йилига 9 миллион сўмлик савдо қилишни таъминлайди.

Кейинги пайтларда вилоятдаги мактабларга молиявий мустақиллик бериш масаласи ҳам ҳал этила бошланди. Калинин районидаги 33-, 37-, Коммунистик районидаги 3-, Бўстонлиқ районидаги 2-, Янгийўл шаҳридаги 2- ва Янгиобод шаҳридаги 10-мактаблар қисман бўлса-да, молиявий мустақилликка эришдилар. Ўрта Чирчиқ районидаги 57-ўрта мактабнинг молиявий мустақиллиги борасидаги иш тажрибаси маъқулланди ва вилоятда оммалашмоқда.

Ўқув даргоҳларини моддий қўллаб-қувватлашда оталиқ ташкилотлар роли бениҳоя каттадир. Хусусан, Оҳангарон районидаги 1- ва 48-мактаб ўқувчилари «Ғаллақудуқ» ҳамда «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозлари ҳисобига кунига икки мартадан овқат билан таъминланади. Оҳангарон районидаги «Ангрен» совхози, Пискент районидаги Охунбобоев номли колхоз, Бекобод, Бўстонлиқ районларининг хўжаликлари ўзлари оталиқ қилаётган мактабларни бепул овқат билан таъминлаш учун маблағлар ажратмоқдалар. Биз Тошкент районидаги Ғуломмаҳмуд Абдуллаев номли, «Ленин йўли» колхозларининг, Ғалаба районидаги «Огонёк» совхозининг, Чиноз районидаги Навоий номли колхознинг маъмурияти ҳам бу ишда фаоллик кўрсатаётганлигидан миннатдормиз. Бекобод шаҳар ижроия комитети эса кам таъминланган оилаларда истиқомат қилувчи 1023 ўқувчини овқатга пул тўлашдан мутлақо озод қилиб қўйди.

Жойлардаги совет ташкилотлари, таянч базалари мактабларга ошхоналар қуришда ҳам ёрдам бераётирлар. Бу борада район халқ маорифи бўлимлари алоҳида эътибор билан иш олиб бормоқдалар. Ҳозирги пайтда мактабларда 62,9 минг ўринли 750 та ошхона мавжуд. Биргина ўтган йилнинг ўзида молиявий маблағлар билан таъминлашнинг барча манбалари ҳисобига 2458 ўринли 24 ошхона фойдаланишга топширилди. Бу йил 3720 ўринли 25 та ошхона қурилиши амалга оширилмоқда. Мавжуд ошхоналарни технология ускуналари ва совуттичлар билан жиҳозлаш тадбирлари амалга ошяпти. 1990 йилнинг ўзидагина умумтаълим мактабларига 65 та совуттич ва совуттич камералари ҳамда 25 та технология ускуналари ажратилди. Ана шу қурилган тадбирлар натижасида шу ўқув йилининг ўзида 207,9 минг нафар биринчи — бешинчи синф ўқувчиларини бепул нонушта билан, бундан ташқари 155 минг ўқувчини иссиқ овқат билан таъминлаш имкони қўлга киритилди.

Лекин бу ютуқларга қарамай, ҳали вилоят халқ таълимининг аҳволи бугунги талаблар даражасида эмас. Айниқса, бу масала қишлоқ жойларида мураккаблигича қолмоқда. Ўтган йили мактабларни ва мактабгача муассасаларни фойдаланишга топшириш режаси бажарилмади. Бу йил эса бундан ҳам мушкулроқ. Эндиликда, бозор иқтисодиёти шароитида вилоят корхоналари ва хўжаликлари мактаблар қуриш учун маблағлар ажратишга ночорлик қилиб қолмоқдалар.

Албатта, вазият шу экан, деб қараб ўтириш билан иш битмайди. Вилоят ижроия комитети қурилаётган мактабларни тезроқ битказиш, мавжудларини сифатли таъмирлаш учун қўшимча маблағлар изламоқда.

Аммо шуни айтиш керакки, бино қанчалик кўркам, жиҳозларга қанчалик тўла бўлмасин, агар ўқитувчи ўз касбини севмаса, болаларга меҳр билан қарамаса тарбиявий ишларда катта ўзгаришларга эришмасак, халқ таълимини равнақ топтиришдаги режаларимиз пуч бўлиб қолаверади. Биз, аввало, ўқитувчи обрўсини кўтаришимиз керак. Шарқда қадим-қадимларданоқ муаллимларга чуқур ҳурмат билан қарашган. Устоз деган ном ўта шарафли ҳисобланган. Бу сўз билимга ва маҳоратга таъзим тимсоли сифатида қўлланилган. Бизнинг вилоятимизда ижодий изланувчан, маҳоратли ўқитувчилар кўп. Улар янги қўлланмалар, дастурлар яратиш устида муваффақиятли иш олиб бормоқдалар. Бугунги кунда физика, математика, одоб-ахлоқ, руҳият фанларини чуқур ўрганишга мўлжалланган дастурлар ишлаб чиқилди ва қўллашга тавсия этилди.

Айни пайтда мактабларда таълим-тарбия ҳамон кун талабига жавоб бермаётганлиги ачинарли бир ҳолдир. Ўсмирлар орасида безориликка ружу қўяётганлар кўпайиб бормоқда. Бундай ҳодисаларга нисбатан лоқайдлик қилиб бўлмайди. Ички ишлар бўлимлари, прокуратура, маҳалла комитетлари, мактаблар, ота-оналар комитетлари ва бутун жамоатчиликнинг эътибори ана шу иллатга қаратилиши керак. Фақат ҳамкорлик туфайлигина бу жиддий камчиликни бартараф этиш мумкин.

Август кенгашлари баҳсларга тўла, қизғин ўтаётган шу кунларда мен ўқитувчиларга болаларни байналмилал руҳда бир-бирига оқибатли, ҳамиятли қилиб тарбиялашда эътиборингизни кучайтиринг, демоқчиман. Вилоятимизда 114 миллат ва элат вакиллари яшайдилар. Биз шунга эришайликки, бирон миллат ёки элатнинг озор чекишига мутлақо йўл қўймайлик. Қаерда тинчлик, хотиржамлик бўлса шу ерда барака бўлишини унутмайлик. Юксак ахлоқ, маънавият ва тарбияни шакллантиришда энг муҳим роль ўйновчи ўқитувчи экан, ана шу номга яраша фидойилик билан ишлайлик демоқчиман.

Биз эса ўз навбатида муаллимларга бўлган эътиборимизни орттириб бораверамиз. Республика Президентининг ўқитувчилар турмуш тарзини яхшилаш, уларга қулайликлар яратиш борасидаги фармонларини тўла-тўкис рўёбга чиқаришга интиламиз.

Мактабларни яна қувончга тўлдирадиган кун — 1 сентябрь ҳам яқин. Билимлар кунини уюшқоқлик билан нишонлайлик. Мен ана шу байрам арафасида вилоятимиз ўқитувчиларини ва умуман таълим-тарбия ишига ўзини бағишлаган барча ходимларимизни чин дилдан қутлайман, уларнинг ишларида зафарлар тилайман.

Суҳбатни С. ҲАСАНОВ ёзиб олди.

● ЭЛЬБОР ишлаб чиқариш бирлашмасининг Иброҳим Эргашев бошлиқ бригада аъзолари кундалик топшириқларни 20—30 фоиз ортиғи билан бажариб келмоқдалар. М. Яминов, А. Кожаков каби ишчилар бу борада ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқдалар. ССЖИ Станоксозлик ва асбобсозлик вазирлиги қарашли мазкур бирлашмада 26 миллат вакиллари аҳил меҳнат қилиш билан бирга ўзбек тилини ўрганиш махсус гуруҳларида таълим ҳам оладилар. СУРАТДА: бригада бошлиғи Иброҳим Эргашев.

Суратчи У. УСМОНОВ.

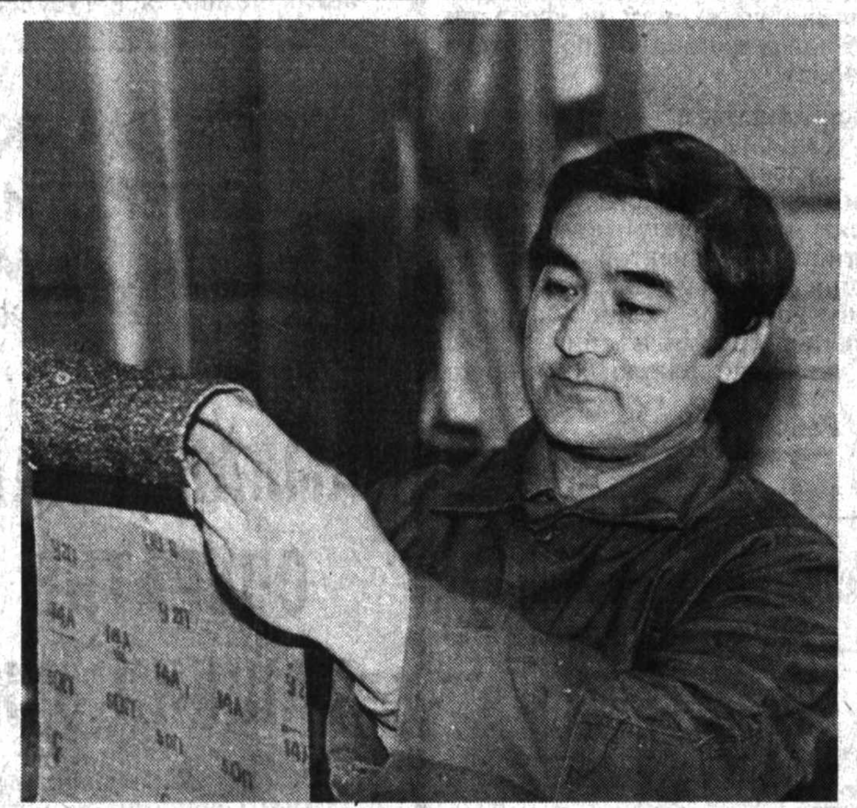

*

УЛУҒ ВАТАН УРУШИ ФАХРИЙЛАРИ

ЯНГИЙЎЛЛИК «ҚИЗИЛ ЮЛДУЗ»ЛИЛАР

Кинофильм сеансидан қайтган Қўзининг кўзига ҳадеганда уйқу келавермади. Эртага юртига, ёр-биродарлари ҳузурига қайтишини ўйлаб ётиб, қачон ухлаб қолганини ҳам сезмади. Ер силкинишими, гумбир-гумбир овоздан уйғониб кетди. Чала-ярим кийиниб ташқарига югуриб чиқди. Кенг, текис майдондаги ёнаётган чодир уйлар, ўзини панага олиш учун ўрмон томон югураётган аскарларга кўзи тушди. Осмонда бир нечта бомбардимончи самолётлар изғиди. Уфқ эса ёришиб қолганди...

Қўзи Исаев урушнинг биринчи кунини ана шундай қарши олди.

Уруш давомида танкчи Қ. Исаев Москва, Сталинград шаҳарларини ҳимоя қилишдаги жангларда қатнашди. Чўл фронти танкчиси Қ. Исаев қуршовдаги фельдмаршал Паулюс армиясига ёрдамга шошилган Манштейн танклари йўлини кесишдаги жангларда қатнашди. У моҳирлик билан бошқарган «Т-34» танки душман танклари билан юзма-юз олишди. Душманнинг ўнлаб танки ёниб кетди. Манштейн танклари қуршовдагилар олдига боролмади. Душман ниятини пучга чиқаришда мардлик ва жасурлик кўрсатган механик ҳайдовчи Қўзи Исаев «Қизил Юлдуз» ордени билан тақдирланди.

Иккинчи «Қизил Юлдуз» орденини у Будапешт шаҳрини озод этишдаги хизмати учун олди. Дунай дарёси икки томонига жойлашган Будапешт шаҳарларини боғловчи кўприклардан бирини асосий қўшин келгунга қадар бошкаст сақлаш керак эди. Душман қўшинларимиз чамбарга кириб келишига жуда қулай бўлган йўлдаги кўприкни бузиш учун ҳужумга ўтди. 5 соат тинимсиз давом этган жангда душман мағлубиятга ота олмади. Асосий қўшин кўприкдан эсон-омон ўтиб шаҳарга кирди.

1945 йил 2 май куни Берлин шаҳри кўчаларидаги жангларнинг бирида у бошқарган танк ёниб кетди. Қ. Исаев яраланганига қарамай, госпиталга бормади, тиббиёт бўлимида даволаниб, яна жангга кирди...

Айни кунларда икки «Қизил Юлдуз» ордени соҳиби Қўзи Исаев қарилик гаштини сурмоқда.

* * *

Катта тезликда бораётган мотоцикль бурилишга етганда ҳайдовчига бўйсунмай қолди. Турсуналининг «секин ҳайда, бир балога йўлиқмайлик», деган сўзларига қулоқ қоқмаган ҳайдовчи панд еди. Мотоцикль ағдарилиб тушди. Турсунали шифохонада кўзини очди. Оёғи оғрирди. Шу тобда Смоленск шаҳри яқинидаги жангда ярадор бўлган пайтини эслади. Ўшанда ҳам оғриқдан дунё кўзига қоронғу кўриниб кетганди...

У хизмат қилган батальонга 103-тепаликни душман қўлидан олиш жанговар буйруғи берилган эди. Изғирин палласи эди ўшанда. Қор уч-кунлаб турар, ер музлаган. Совуқ кишининг суяк-суягидан ўтарди. Кўп йўқотиш билан тепалик олинди. Душман тепалик билан асосий қўшинимиз орасига сиқилиб кириб олди. Оз сонли аскарларимиз қуршовда қолди. Уч кун давомида душман тепаликни қайтариб олиш учун кетма-кет ҳужумга ўтиб турди. Тўртинчи куни кучларимиз гуруҳлаб олган қўшинимиз фашистларга зарба бердилар. Чекинаётган душман тепаликни олиб, ҳужумни тўхтатишни режалади. Шу мақсадда душман сўнгги, ҳал қилувчи жангга ташланди. Тепалик ҳимоячилари тенгсиз жангга кирдилар. Мўрилардан ёпирилиб келаётган душманни тўхтатиш учун ярадорлар ҳам қўлига қурол олишга мажбур бўлдилар.

Эмаклаб келаётган душман пиёдаларини бирин-кетин қирғин қилаётган автоматчи Турсунали Азимов хансираган овозни эшитиб қолди. Қарашга улгурмади. Кимдир томоғидан хиппа бўғди. Энди ўлдим деганида «Азимов, эҳтиёт бўл!» деган амрни эшитди. Бир вақт томоғидан олган қўлларнинг бўшаганини пайқади. Ёнида фашист офицери типирчилаб ётарди. Қазақ, гражданлар уруши қатнашчиси Моргозин унга найза уриб қулатган эди.

— Отиб ташла, сен ўлдирмасанг, сени ўлдиради, — деди қуролдоши.

Турсунали ўқ узди.

Душман ортидан аскарларимиз изма-из тепаликка кўтарилишди. Фашистлар қириб ташланди, тепаликни ҳимоя қилишда кўрсатган жасурлиги учун ҳозир «Партия XXI съезди» жамоа хўжалигида яшаётган Турсунали Азимов «Қизил Юлдуз» ордени билан тақдирланди.

Х. МИРЗАЕВ,
Янгийўл шаҳри.

● Маҳалла қўмиталари ҳаётидан

Ҳамкорликда гап кўп

СЎНГГИ пайтда вилоятимизнинг бир қатор район ҳамда шаҳарларида маҳалла қўмиталарининг фаолиятини жонлантиришга, такомиллаштиришга катта аҳамият берилмоқда. Бир неча бор маҳалла қўмиталари фаолларининг семинар йиғилишлари ҳам уюштирилди. Илғор маҳаллаларнинг тажрибалари оммалаштирилди. Ана шундай, бошқаларга намуна бўлаётган маҳаллалар Бекобод шаҳрида ҳам кўп.

«Комсомол» маҳалласи ва унинг қўмитаси ҳақида бугун фақат илиқ гапларни эшитиш мумкин. Бунинг сабаблари кўп. Аввало Ҳайитбой ака Юсупов бошчилик қилаётган бу маҳаллада барча ҳаракат аҳоли манфаатига қаратилмоқда.

— Маҳалламиз ҳудудида ободончиликка, тозаликка эътиборни қаратганмиз. Чунки маҳалла тоза ва обод бўлса, қандай яхши. Қолаверса, ёшларга тарбиянинг боши ҳам ана шундан бошланади, — дейди Ҳайитбой ака. — Яқинда ариқ-зовурларни тозаладик. Бу ишларнинг ҳаммаси ҳашар йўли билан амалга оширилади. Эндиликда депутатларимиз ёрдамида «Комсомол» ва Аббосов номли кўчаларга сув чиқариш масаласини ҳал этяпмиз.

Бу маҳалла аҳли иноқ, бир-бирига ҳамкор ва ҳамжиҳат. Шунинг учун ҳам барча тадбирлар яхши ўтади. Жумладан, шу йил баҳор айёмида ўтказилган Наврўз байрамини жуда кўпчилик узоқ вақт эслаб юрса керак. Шаҳар маҳаллалари ўртасида Наврўз байрамига бағишлаб ўтказилган мусобақада 1990 йилда улар учинчи ўринни олишган эди. Бу йил эса биринчи бўлишди. 200 сўм пул мукофоти қўлга киритилди. Бу ерда амалга оширилаётган миллий урф-одатларни тарғиб қилиш, халқимиз анъаналарини асраб-авайлаш борасидаги тадбирлар тўғрисида қанча гапирсангиз оз. Бу ишларни ташкил этишда маҳалла қўмитасининг котибаси, хотин-қизлар кенгашининг раиси Ҳабиба Тожиёрованинг хизматлари катта бўлмоқда. Фақат угина эмас, қўмитанинг Т. Савельев, З. Анорбоев, М. Кўчқоров, А. Ражапов, Э. Ҳакимов ва бошқа фаолларнинг ҳам аҳоли манфаати йўлида қўлларидан келганча ҳаракат қилмоқдалар. Маҳаллада тўй ва маросимларни камчиқим, тартибли ўтказиш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқилган. Бу борада Р. Ҳайдаров ва Ғ. Саидоваларнинг ҳақиқий жонкуярлик қилишмоқда.

— Ҳали маҳалламизда қиладиган ишларимиз кўп, — дейди Ҳайитбой ака. — Аввало, қарияларимиз учун чойхона масаласини ҳал этишимиз керак. Тўғри, чойхона учун ер беришган эди, аммо у кўпчиликка маъқул келмади. Бизга маҳалланинг ўртасидан жой беришса, яхши бўларди. Кези келганда шаҳардаги хизмат кўрсатиш тармоқларининг яхши ишламаётганлигини айтиб ўтишим керак. Масалан, ахлатлар вақтида ташиб кетилмаяпти. Бу озодаликни сақлашда қийинчиликлар келтирмоқда. Шунингдек айрим депутатларимиз ҳам биздан ўз ёрдамларини аяшмоқда. Масалан, вилоят Кенгашининг депутати Дилором Фармонованi жуда кам учратамиз. Халқ талабларини ўрганишда ва уларни бажаришда депутатларимиз билан ҳамкорликда иш олиб борсак, яна ҳам катта вазифаларни амалга оширишимиз мумкин эди.

Ҳа, Ҳайитбой ака ҳақ гапни айтди. Қаерда ҳамкорлик, ҳамжиҳатлик, ҳаракат бўлса, ўша ерда ютуқлар кўпайиб бораверади.

А. ҲАМЗАЕВ,
А. БОБОНАЗАРОВ.

РЕЖА ЗИЁДАСИ БИЛАН

«ҒАЛЛАҚУДУҚ» совхозида ҳозиргача режадаги 4 минг 83 тоннадан кўпроқ хашак тайёрланди. Айни кунларда маккажўхори ўрими ва силос бостириш қизғин бормоқда. Хўжаликда Президент фармонига биноан 470 оилага 100 килограмдан дон сотилди. Меҳнат ва уруш фахрийларига бепул берилди.

«Бирлик» ижара жамоасида ҳам шу сингари тадбирлар амалга оширилмоқда.

М. ҚАЮМОВ,
Оҳангарон райони.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

МАМЛАКАТЛАР • ОДАМЛАР • ВОҚЕАЛАР

МУҲИМ ТАКЛИФ

● КУНИ КЕЧА Франция Бош вазири Эдит Крессон хоним Оврўпо ҳамжамияти аъзолари бўлган 12 давлат ва ҳукумат раҳбарлари иштирок этадиган Оврўпо кенгашининг фавқулодда мажлисига СССР Президенти М. С. Горбачев ҳамда Россия Президенти Б. Н. Ельциннни таклиф этиш лозим, деган фикрни билдирди. «Европа-1» радиостанцияси мухбири билан қилган суҳбатида Франция Бош вазири Нидерландия Бош вазири Р. Любберс билан учрашувда ана шу фикрни олға сурганлигини таъкидлади.

ВАШИНГТОН ЁРДАМНИ ЖАДАЛЛАШТИРАДИ

● МЭН ШТАТИДАГИ Кеннебанкпортда дам олаётган АҚШ Президенти Ж. Буш бўлиб ўтган матбуот конференциясида гўшт маҳсулотлари ҳамда ғалла сотиб олиш учун Совет Иттифоқига бериладиган қарзни тезлаштириш кераклигини ёқлаб гапирди. Совет Иттифоқи, деди Буш, Америка Қўшма Штатлари ҳукумати гарови асосида бериладиган, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари сотиб олишга сарфланадиган 315 миллионлик қарздан дарҳол фойдаланишлари мумкин. Бу совет иқтисодиётидаги озиқ-овқат танглигини бирмунча енгиллаштирган бўлар эди.

АҚШ қишлоқ хўжалиги вазири Эвард Мэдигэн ҳам Совет Иттифоқига озиқ-овқат сотиб олиш учун бериладиган қарз хусусида гапириб, ҳозирча бериладиган қарзнинг аввалги ҳажми ўзгармай қолади, келажакда янги молиявий йил бошлангандан сўнг, яъни шу йил 1 октябридан кейин Совет Иттифоқи яна 585 миллион қарз олиши мумкин, деди.

АФРИКА НОМЗОДЛАРИ

● МАЪЛУМКИ, яқин вақт ичида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош котиби қайтадан сайланиши керак. Янги муддатга қолишни рад этган ҳозирги Бош котиб Х. П. де Куэльяр истеъфога чиқиш ниятида эканлигини айтди.

Африка қитъаси янги Бош котиб лавозимини эгаллаш бундан сўнг Африканинг навбати бўлиши керак, деб ҳисобламоқда. Шу муносабат билан Африка қитъаси Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош котиби лавозимига олти нафар номзодни кўрсатди. БМТ Хавфсизлик Кенгаши раиси номига йўлланган мактубда қатор Африка мамлакатлари ўзларининг номзодларини тилга олдилар: Мисрдан — бош вазир ўринбосари Бутрос Ғали, Зимбабведан — молия катта вазири Бернард Чидзеро, Ганадан — БМТ савдо ва тараққиёт конференцияси котиби Кеннет Дадзи, Сьерра-Леонедан — БМТнинг махсус сиёсий масалалар бўйича котиби ўринбосари Жеймс Жон, Нигериянинг собиқ президенти Олусегун Обасанжо, Габондан — собиқ маданият вазири Франсуа Овоно-Нгема.

ЯНГИЛИКЛАР ТЎЛҚИНИДА

● УГАНДАДА сеҳргарлар жуда катта нуфузга эгадир. Куни кеча 25 яшар Абизали Босса исмли сеҳргар ўн икки ойлик қамоқ жазосига ҳукм қилинди. У ўзи қарз олган чўпоннинг миясини айнатмоқчи бўлганликда айбланди.

● ХИТОЙ шахсий кишиларга машиналар сотилмайдиган жуда озчиликни ташкил этадиган мамлакатларнинг биридир. Яқин кунлар ичида Хитой Халқ Жумҳурияти бундай тартибни бекор қилишга тайёрланмоқда. Ҳозирги кунда 120 минг Хитой оиласи янги машина сотиб олиш иштиёқида яшамоқда.

● АМЕРИКА Қўшма Штатларига тегишли F-4 самолёти Саудия Арабистонида ҳалокатга учради. Машқ пайтида ўзини-ўзи бошқаролмай қолган самолёт ерга қулаб тушди. Икки учувчи омон қолди.

● СЎНГГИ қирқ йил мобайнида Колумбияда биринчи марта мудофаа вазири лавозимига оддий фуқаро тайинланди. Мамлакат президенти Сесар Гавириа бу лавозимга ўзининг хавфсизлик масалалар бўйича маслаҳатчиси 38 яшар адвокат Рафаэл Пардо Руэдуни муносиб деб топди.

● МАДАГАСКАРДА умумий иш ташлашнинг янги даврасн бошланди. Эндиликда у муддатсиз деб эълон қилинди. Оппозиция раҳбарлари мамлакат президенти Дидье Рацирака ҳамда бош вазир Ги Разнамасининг сўзсиз истеъфога чиқишларини талаб қилмоқдалар.

ГЕРМАНИЯ АРБОБЛАРИНИНГ ТАЛАБИ

● ГЕРМАНИЯДАГИ кўпгина сиёсат арбоблари шу йил 14 мартда Совет Иттифоқига олиб чиқиб кетилган ГДРнинг собиқ раҳбари Эрих Хонеккерни Германияга қайтариб беришни талаб қилмоқдалар.

Бонн шу йил 14 мартда Германия адлия органлари томонидан берилган Э. Хонеккерни ҳибсга олиш тўғрисидаги ордер ўз кучини йўқотгани йўқ, деб ҳисобламоқда.

Германия ташқи сиёсат маҳкамасининг раҳбари Ганс-Дитрих Геншер Совет Иттифоқида вужудга келган ҳозирги ҳолатни назарда тутиб, эндиликда совет раҳбарияти Бонннинг адолатли талабини қондиради, деган фикрни айтди. Э. Хонеккернинг адвокати Фридрих Вольф ҳам ГДРнинг собиқ раҳбари эндиликда Совет Иттифоқида қола олмаса керак, деган фикрни билдирди. Ф. Вольф, агар Германия маъмурлари рози бўлса Эрих ҳамда унинг рафиқаси Маргот ўзларининг қизи яшаётган Чилига кетишлари мумкин деди.

Ўтган якшанба куни Э. Хонеккер ўзининг 79 ёшини нишонлади.

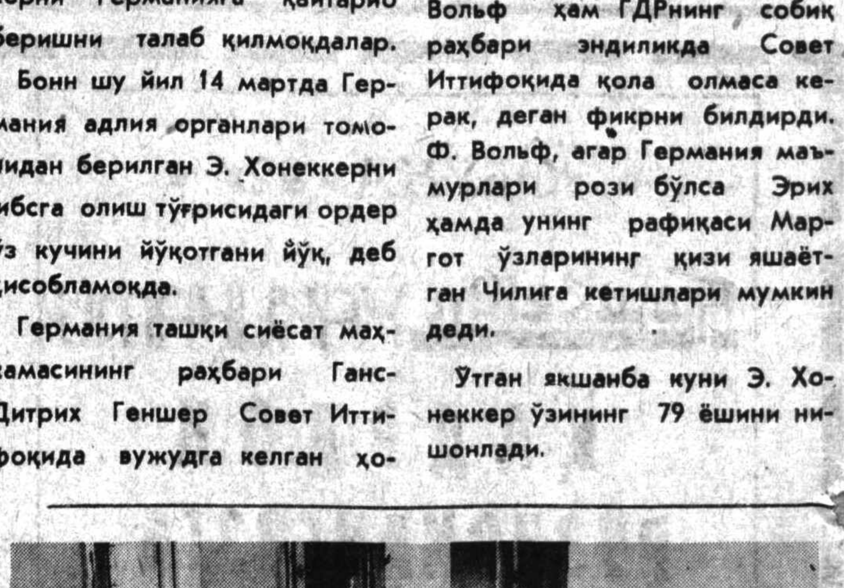

● БОЛГАРИЯДА ижтимоий муаммолар тобора кўпайиб бормоқда. Улардан бири — Софиядаги марказий темир йўл вокзалида тўпланган бошпанасизлар масаласидир. «Вокзал аҳли» орасида Нигерия, Мали, Эфиопия, шунингдек, СССР ҳамда Польша фуқаролари ҳам бор. 8 ёшдан 14 ёшгача бўлган ўсмирлар кўпчиликни ташкил этади. Полициячилар хуноб. Ёшларни жиловлаш осон бўлмаётир. Кундан кунга турли хил жиноятлар кўпайиб бормоқда. СУРАТДА: бошпанасиз болалар марказий вокзалда.

БТА — ТАСС сурати.

ЛОҚАЙДЛИК ҲАМ ЭВИ БИЛАН-ДА

ҚУРУВЧИЛАРНИНГ бафоли-қудрат меҳнатлари билан пойтахтимиз қиёфаси тобора кўркамлашиб бормоқда. Айниқса, кейинги йилларда бунёд этилаётган Ибн Сино, Жарариқ, ал-Хоразмий, Сергели мавзеларидаги уй-жойлар, халқ таълими, шифохона ва маиший хизмат муассасалари аҳолига қулайлик яратиш, унинг эҳтиёжини қондириш мақсадида тикланмоқда.

Лекин кейинги пайтларда қурилган бир қанча иншоотлар фойдаланилмай хўжасизлик оқибатида вайронага айланиб ётипти. Мисол тариқасида 1-Сергели даҳасидаги қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотиш учун қурилган дўконни келтирмоқчиман. Шу дўкон очилган дастлабки кунда одамларнинг қувончлари чексиз эди. Афсуски, бу узоққа чўзилмади. Номаълум сабабларга кўра дўкон ёпиб қўйилди. Мана ҳозир айни пишиқчилик даврида бу дўкон кимларнингдир айби билан вайронага айланиб ётипти.

4-Сергели даҳасидаги 31-Ж уйга йўлдош ҳолда қурилган бир қаватли бир неча хоналардан иборат бинони кўрган киши ҳайратдан ёқа ушлаши мумкин. Чунки синмаган бирорта чироғи, узилиб тушмаган деразаси йўқ. Эшик ва иситиш тармоқларини қидириб овора бўлманг. Барибир тополмайсиз. Бунинг устига ярим тунгача бу ерда айрим ёшларнинг пинҳона бекинмачоқ ўйинлари кишилар тинчини бузмоқда. Ёшларнинг дастлабки ножўя ҳатти-ҳаракатлари кишилар назаридан четда, хилват жойлардан бошланиши ҳаммага маълум-ку. Наҳотки ҳозирги бир даврда шундай бўш бинолардан зарур эҳтиёжлар учун фойдаланишнинг иложи бўлмаса. Ахир бирон-бир ташкилот бордир, шу бинони қурдирган. Агар бор бўлиб, бу жойни эплай олмаётган бўлсалар унда халққа беришсин. Маҳаллага тўйхона қиламиз, бизга ер ажратинг, деб юрганлар камми? Ёки бўлмаса жой тополмай, зах ертўлаларда тиқилиб спорт турлари билан шуғулланаётганлар озми? Жойга зорларнинг саноғига етиш қийин. Ваҳоланки худди шу тарзда қурилган яна икки бинонинг бирида китоб дўкони, иккинчисида давлат омонат кассаси халқимизга беминнат хизмат кўрсатмоқда.

Мен ўзим ўн йилдан бери қурувчилик касбини улуғлаб келмоқдаман. Юқоридагидек манзараларни кўрсам ич-ичимдан эзилиб кетаман. Сабаби мен каби қурувчилар шу биноларни тезроқ битказиб топширсак, халқимиз фойдаланар, деган ниятда ҳатто тунлари ҳам меҳнат қилган пайтлари бўлган-ку.

Қачон биз ўз меҳнатимизни, мулкимизни қадрлашни ўрганамиз. Бепарволик, хўжасизлик иллатларидан қутулиш вақти келмадимикин?

Бахтиёр ТОЛИПОВ,
қурувчи.

САХОВАТ

● ШИРИН СЎЗ — ЖОН ОЗИҒИ
● «МАТОНАТ» ЁРДАМ СЎРАЙДИ
● МУНОЖОТ — СУЯНЧИҒИ
● ХАЙРЛИ ИШ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНМОҒИ КЕРАК

МЕҲРИ ДАРЁЛАР ЖАМИЯТИ

ЯҚИНДА рўзномамизнинг фаол жамоатчи мухбири Мухтор Сулаймонов Тошкент вилоят қизил ярим ой жамиятининг раиси Ф. Латипова билан суҳбатлашди. У жамиятнинг вазифалари ҳамда муаммолари хусусида қуйидагиларни гапириб берди.

— Вазифамиз муҳтожларни ҳимоя қилиш, аҳолини профилактика, тиббий-ижтимоий, санитария-мудофаа тадбирларига кенг жалб қилишдан иборат. Жамиятимиз аъзолари ҳисобот даврида 30 минг кишига кўпайди. Шу йилнинг 1 январигача вилоятда 4 мингга яқин меҳнатга яроқсиз ёлғиз қария аниқланди, 1600 кишига хизмат кўрсатиш режалаштирилди.

Вилоят «Меҳр-шафқат ва саломатлик» жамғармасидан шу йилнинг биринчи кварталида учун 10 минг сўм ажратилди. 150 минг меҳнатга яроқсиз ёлғиз қарияларнинг аҳволидан хабар олдик, 304 нафар ёлғиз кишилар шифохоналарга жойлаштирилди, 84 киши дам олиш уйларига жўнатилди, 98 кишининг ногиронлик гуруҳи кўриб чиқилди. Жамиятимиз 44 нафар ёлғиз кишиларга 2 минг сўм атрофида моддий ёрдам кўрсатди, 2 та кўп болали оилаларга ҳар бирига 200 сўмдан бердик. Бўстонлиқ районидаги меҳр-шафқат ҳамширалари 2 фарзанди туғма ногирон Боголюбовлар оиласига ногиронлар аравачаси совға қилдилар. Хайрли ишларда Янгийўл шаҳридаги пойафзал фабрикаси, вино заводи, «Меҳнат» кооперативи, шаҳар тиббиёт ходимлари, чирчиқлик Е. Зубарева, Орджоникидзе районидаги лимонзор ходимлари намуна бўлмоқдалар.

Шу йилнинг 4—8 июнь кунлари «Меҳр-шафқат» хайрия эҳсонининг уч босқичи бўйича Чирчиқдаги 14-болалар уйи, Бўстонлиқдаги 125-мактаб-интернат, Бўкадаги 15-болалар уйи ҳамда Чинороздаги 4-мактаб-интернатга бўлдик. Болаларга турли кийим-кечаклар, спорт анжомлари, 100 нафардан ортиқ болага 100 сўмдан пул ажратилди. Оҳангарон шаҳридаги қариялар уйида бўлиб, кексаларга 10 минг сўм пул ўтказдик, шаҳардаги «Юлдуз» ансамбли қатнашчилари уларга маданий хизмат кўрсатдилар.

Ўзингизга маълум, икки йилдан бери Ўзбекистон республикасида «ойнаи жаҳон» орқали «Наврўз» телемарафони ўтказилмоқда. Лекин унинг фондидан жамиятимизга маблағ ўтказилмади.

Шу йил 23 июнь куни «Труд» рўзномасида Москва шаҳар ижроия комитети қарори билан шаҳарлик ногирон ва қарияларга транспорт бепул бўлганлиги ҳақида мақола берилди. Бундай хайрли ишни ўзимизда ҳам қўлласа яхши бўларди.

Хуллас, бизнинг жамиятимиз — меҳри дарёлар жамияти. Уни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, имконият даражасида ёрдам кўрсатиш зарур, деб ҳисоблаймиз.

СИЗ НИМА ДЕЙСИЗ?

5 СЎМЛИК ЛОТЕРЕЯ

Ўтган йили Италияда ногирон болалар саломатлигини яхшилаш борасида 5 сўмлик болалар лотереяси чиқарилди. Лотерея Иттифоқимизда, жумладан, Тошкент шаҳрида ҳам сотувга қўйилди. Унинг қиймати 5 сўм бўлиб, ижозлар 5, 15, 100, 500, 5000, 10.000, 25.000 минг сўм ютуқ ютишлари мумкин. Агарда лотереяга ютуқ чиқмаса-чи?

Ҳа, биз ҳам сиз қатори ютуқ чиқмаган лотереяга сарфлаган пулимиз «жумҳуриятимиздаги ногирон фарзандларимиз саломатлигига сарфланади» деб ўйлаган эдик.

В. И. Ленин номли жумҳурият болалар жамғармасининг бош ҳисобчиси Алла Андреевна Голубева ҳамда референт Валентин Ефимович Сулейкиннинг айтишича, лотерея билетларидан ҳали бирор сўм жамғармамизга ўтказилмади.

СССР жамғарма банкининг Тошкент шаҳар банки бошқармаси бошлиғи Зокиржон Собирович Мусаевнинг гапига қараганда, дастлаб 33, миллион сўмлик лотерея билети қабул қилинган. Шу кунгача 21 миллион 488 минг сўм марказга жўнатилган.

Умуман, лотерея билетининг қийматидан 93,5 фоизи марказга жўнатилади. Қолган 6,5 фоиздан 4 фоизи сотувчи ходимлар, 2,5 фоизи жамғармамиз муаммосига сарфланади.

— Зокиржон ака, сизни жумҳуриятимиздаги ногирон болалар саломатлиги ҳаяжонлантирмайдими?

— Биз банк борасида марказга ёки СССР жамғарма банкига шаҳримиздан жўнатилаётган суммадан ҳеч бўлмаганда бирор қисмини тўғридан-тўғри жумҳурият болалар жамғармасига ўтказиш ҳақида таклиф кирита олмайсизми?

— Жумҳуриятимиз болалар жамғармасига айнан шундай таклиф билан чиқса яхши бўларди. Ахир бугина шаҳримиздан неча миллион сўмлар марказга «оқиб» кетаяпти.

Мухтор СУЛАЙМОНОВ, журналист.

БАХТ ОСМОНДАН ТУШМАЙДИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЛЕНИН КОМСОМОЛИ МУКОФОТИНИНГ ЛАУРЕАТИ, ИСТЕЪДОДЛИ РАССОМ РАУФ АҲМЕДОВ БИЛАН СУҲБАТ

— Рауф, сизнинг ҳаётингиз, ижодий фаолиятингиз ҳақида барча рўзнома, ойномаларда ёзилди, марказий ва жумҳурият телевиденияларида кўрсатилди. Бугун таниқли рассомлардан бирисиз, Ўзбекистон ССР Ленин комсомоли мукофоти лауреати бўлдингиз. Ана шу ижодий муваффақиятлар сабаблари нимада деб ўйлайсиз?

— Мен бунинг учун биринчи навбатда саховатли, олижаноб одамларга мингдан-минг раҳматлар айтгим келади. Ўшалар туфайли рўшноликка чиқдим. Дадамнинг дўсти Николай амакининг яхшилигини унутмайман. Шу одамнинг далдаси ва йўл-йўриғи билан Москвадаги СССР халқлари санъати сиртқи халқ университетига ҳужжат топширдим, уни муваффақиятли тамомладим.

Кейин, биласизми, Эсон ака, ижоддан толиққан онларимда меҳрибон-мунис онажоним ёдимга тушади, худди ёнимда менга термулиб тургандек туюлаверади. Раҳматли мени деб кўп азоб чекди, юзларига беҳисоб ажинлар тушди, юраги ишдан чиқди. Кўзим тиригида уйланганингни кўрсам, ўлсам армоним йўқ, дер эдилар. Муножотхонга фотиҳа қилинган куни ниҳоятда хурсанд бўлдилар, назаримда қандайдир яшариб кетганга, бир неча йиллардан бери азоб бериб келаётган дардларидан фориғ бўлганга ўхшардилар. Тўй кечаси тўрида куёв бўлиб ўтирибман денг, нуқул бизга қараб дам йиғлайдилар, дам куладилар...

— «Наврўз» жамғармасидан сизга бирор ёрдам берилдими?

— Яхши ёдимга солдингиз. Дадахон Ёқубов ва Эмиль Рўзибоевларнинг ёрдамлари билан «Наврўз» жамғармасидан беш минг сўм пул беришди, енгил автомашина олдик. Районимиз раҳбарларига минг раҳмат, улар Муножотхон иккаламизга уч хонали янги уй калитини топширишди, Чиноз мебель магазини мудири Лутфулла Исматов мебель жиҳозлари, радио товарлари магазини мудири Аҳрор Бахромов рангли телевизор олиб беришди. Хуллас, ҳеч нарсадан камимиз йўқ, шикоят қилсам ношукурлик бўлади. Айтгандек, район ички ишлар бўлими бошлиғи Сайфулла Темиров, ижтимоий таъминот бўлими мудири Исмоил Зоҳидовлар қандай ёрдам сўрасам, имкониятлари борича ёрдам беришади. Яхши, олижаноб одамларга минг раҳмат. Шулар кўмагида тўлиб-тошиб ижод қиламан. Чарчаганимда қизалоғим Дилрабо билан гаплашаман. У анча катта бўлиб қолди.

— Бундай бахтли кунларга етиб келгунча тортган азоб-уқубатларингиз ҳам ёдингизга тушадими?

— Албатта. Ўзингиз биласиз, кўп марта ёзгансиз: дунёдан, кўзлаган мақсадимга эришишдан умидимни узиб қўйган кунларим ҳам бўлган. Шундай пайтларда раҳматли онам, Ҳамид, Орифжон акаларим, келинойиларим, опаларим менга далда беришарди. Айниқса, Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш собиқ вазири Саиджалол Баҳромовнинг олижаноблигини сира-сира унутмайман. Қарангки, шундай одам ишлари бошидан ошиб ётганига қарамай, мени йўқлаб қишлоғимизга келибди. Дарҳол Тошкентга олиб кетишди, машҳур шифокорлар даволашди. Бундай воқеалар камдан-кам бўлади.

— Шахсий кўргазмаларингиз ҳақида сўзлаб берсангиз?

— Кўргазмаларим Чиноз, Гулистон, Тошкентда ташкил этилди. Тошкент Давлат дорилфунуни ўқитувчиси Сайди Умировнинг ташаббуси билан Чинозда, Сирдарёнинг сўлим оромгоҳида дорилфунун сиртқи журналистика факультети талабалари билан ажойиб учрашув бўлди. Уларга ўз ҳаётим, ижодий фаолиятим ҳақида сўзлаб бердим. Яқинда Сирдарё ва Жиззах вилоятларидан келишиб, ўзимизда сизнинг кўргазмаларингизни ташкил этмоқчимиз, дейишди.

— Рауф, орамизда тақдир зарбасига учраган кишилар анчагина. Уларнинг ўзларига етарли муаммолари бор. «Саховат»га келаётган мактубларда шулар ҳақида сўз юритилади. Ногиронларни ижтимоий жиҳатдан ҳимоялаш хусусида сизда қандай таклиф-истаклар бор?

— Аввало, «Тошкент ҳақиқати» «Саховат» саҳифаси ташкил этиб, хайрли ишга қўл урибди. Дарҳақиқат, муаммоларимиз бир талай. Ногиронларнинг Тошкентда бўлиб ўтган биринчи таъсис конференциясида қатнашиб, шунга яна бир бор амин бўлдим. Ҳозир бозор иқтисодиётига ўтиш даврида 50—60 сўм пул билан яшаш қийин. Менимча, ногиронларни иложи борича иш билан таъминлаш лозим. Улар ўз уйларида тикувчилик, косибчилик билан шуғуллана олишлари мумкин. Масалан, районимизда Саъдулла деган йигит бор. Оёқ-қўли яхши ишламайди. У бир пайтлар овоз ёзиш студиясида ишлаганди. Энди негадир унга иш берилмаяпти. Агар Саъдуллага ўз шахсий студиясини очиш имконияти берилса, назаримда у ҳам, давлат ҳам фойда кўради. Чинозда бировларнинг ёрдамига муҳтож ногиронлар кўп. Жумҳурият партия ва ҳукумати биринчи навбатда ана шундай кишиларга ғамхўрлик қилмоқда. Лекин жойлардаги баъзи раҳбарлар ҳам ўз саховатларини дариғ тутишмаса тақдир зарбасига учраганларнинг ўксик кўнгиллари тоғдек кўтариладилар. Бундан ташқари, доимий иш билан машғуллик дардингизни унуттиради, енгил тортасиз.

— Гап билан бўлиб, сизнинг энг яқин ёрдамчингиз, вафодор умр йўлдошингиз Муножотхон ҳақида сўрашни унутибмиз?

— Муножотхон — суянчиғим, дўстим, маслаҳатчим. Ёнимда турса кучимга куч қўшилади, янги-янги мавзуларда расм чизаман. Қайнотам ва қайнонам баҳоси йўқ одамлар. Муножотхоннинг акалари Шерали, Муҳаммаджон, укалари Алижон ва Абдувалилар уйимизга тез-тез келиб туришади, ширин суҳбатлар қурамиз.

— Муштарийларимизга қандай тилакларингиз бор?

— Уларга биринчи навбатда умидсизликка берилмасликни маслаҳат бераман. Бахт осмондан тушмайди. Унга сабр-қаноат, меҳнат билан етилади.

Суҳбатдош: Эсон ҚОСИМОВ.

МАТОНАТЛИ КИШИЛАР

АЗОБ ВА ҚУВОНЧ

Улуғой опа 12 нафар гўдагини ерга қўйди. Айрилиқ юрагини куядек емиради. Безиллаб қолди. Шунинг учун жамалак соч Санобарини еру кўкка ишонмасди. Кечалари бағрига босиб ётади, худодан Маъруфжони билан Санобаридан жудо қилмасликни сўрайди.

Қизча эрка ўсди. Уззукун укаси Маъруфжон билан бирга ўзларича ўйин топиб ўйнашарди. Бир-биридан сира айрилишмасди. Санобар мактаб ёшига етди. Онаси: «Қизим, бир йил сабр қил, Маъруфжон билан борарсан», деди.

Баҳор келди. Дов-дарахтлар барг чиқарди, майсалар ниш урди. Қиш бўйи қор остида карахт ётган борлик уйғонди. Умархўжа ака билан Улуғой опалар рўзғор ташвишлари билан овора. Ичкарида эса опа-уканинг қий-чуви эшитилади. Ота-она хурсанд. Болаларининг шовқин-сурони мусиқадек қулоқларига хуш ёқади. Она: «Ҳой, қизим, йиқилиб тушманглар», деб қўяди.

Уй ичи тўс-тўполон. Опа-ука бир бирига ёстиқ отишади. Ана, Маъруфжонга ёстиқ тегиб, думалаб тушди. Санобар яйраб кулди. Юзлари буғриқиб кетган Маъруфжон: «Ҳали, шунақами?», деди. Опачаси беихтиёр дераза токчасига чиқди. «Мана, бўлмаса!». Ёстиқ зарб билан отилди. Қизча мувозанатини йўқотди. Худди қанот қоқаётгандек қўлларини силкитди. Сўнг пастга қулади. Оғриқдан додлаб юборди...

Шу баҳона Санобар ўнг оёғини силтаб босадиган бўлиб қолди. Товонлари шишиб кетди. Маъруфжон опачаси атрофида парвона. Унинг синиққан ранги, дардли кўзларини кўриб, эзилади, ўзини айбдор сезади. Опаси укачасининг бошларини силаб: «Яхши бўлиб қоламан, кейин яна ўйнаймиз», дейди. Бола шундай кун келишини орзиқиб кутади. Йўқ, оғриқлар қолмади. Амакиси Ғуломхўжа ака Ўзбекистон травматология ва ортопедия илмий-текшириш институтига олиб борди. Малакали дўхтирлар даволашди, аввалига биринчи, сўнг, иккинчи оёғининг товонидан операция қилишди.

Санобар икки қўлтиқтаёқда қадрдон қишлоғи Усмонободга келганда у тенгги қизлар аллақачон олтинчи синфда ўқишарди. Дугоналари билан бирга ўқиш учун мактабга борди. Ўқитувчилар қизнинг илтимосини рад этишмади: бешинчи синфга қабул қилишди.

Ерга урса кўкка сапчийдиган қиз ногиронлик таъсирида уйчан бўлиб қолди. Кўп китоб ўқирди. Айниқса, шеърларни ёқтирарди. Назарида шоирлар унинг юраги қатида тахланиб ётган дардларини сезиб-кўриб тургандек туюларди. Ана шу дард-армонлари қўлига қалам ушлатди. Ёзаверди, ёзаверди, битта дафтарни тўлдирди. Уларни адабиёт ўқитувчиси Абдуғофур Қорабоевга кўрсатди. «Қизим, ёзавер, қаламинг қайралади», деди у.

Қиз қўлтиқтаёқда қийналиб-азобланиб бўлса-да, саккизинчи синфни тугатди. Сўнг яна беш ой дўхтирхонада даволанди. Тиббиётимиз қиз оёқларига жон бағишлашга ожизлик қилди. У бир умр тўшакка «михланиб» қолди.

Уззукун ҳаракатсиз ўтириш — азоб. Улуғ опанинг сочларига эрта оқ тушди, Умархўжа ака ташвиш-ўйлардан қариди. Укаси Маъруфжон унга чой дамлаб беради, кўчадан янги гаплар топиб келади. Баъзан дугоналари киришади. Қиз уларнинг илдам-илдам юришларига ҳаваcланиб боқади, сўзларини мароқ билан тинглайди.

— Сен шоира бўласан, Сано, — дейишарди дугоналари. — Номинг Усмонободимиздан узоқларга танилади, радиоларда айтишади...

Санобар кулади, мендан шоира чиқармиди, дейди. Лекин машқини қўймайди. Миртемир, Шайхзода, Ғайратий шеърларини кўп ўқийди, шеърлар хаста дилига ором беради, қўлидан етаклаб узоқларга олиб кетади.

Биринчи шеъри «Ленин учқуни»да чиқди. Сарлавҳаси «Олча гуллаганда». Тагига «Санобар Умарова», деб ёзиб қўйишибди. У ўз исми-шарифига сеҳрланиб узоқ тикилди. Кўнгли кўтарилди. Кейинчалик шеърлари «Саодат», «Мухбир»да босилди. Марҳум ўқитувчиси Нурмат Мингбоев ва Нурали Ўринбоевларнинг ёрдами билан уйда 11-синфни тугатди.

Ўғилой опа дард-ташвишлардан толиқди. Ётиб қолди. Усмонободликлар ўз уйларида янги йил байрамини кутиб олишаётганда Умархўжа ака, Санобар, Маъруфжон, қариндош-уруғлар бемор атрофида қайғуга ботиб ўтиришарди. Она қизига, ўғлига, атрофдагиларга узоқ тикилди. Алланималар демоқчи бўлди. Айтолмади...

Онаси вафотидан тўрт ой ўтгач, Маъруфжондан ўзини қишлоқ қабристонига олиб боришни сўради. Қабр бошида опа-ука унсиз йиғлашди. Санобар бирор кун ҳам рўшнолик кўрмаган онасига бағишлаб ёзган шеърини хаёлан ўқиди:

Зиёратга келибман мен
қабрингга онажон,
Дилбандим келибди деб
бошинг кўтаргил бир бор.

Ўша йили отаси Умархўжа ака ҳам вафот этди — опа-укани ёлғиз ташлаб кетди...

Кавардонлик марҳум шоир Ҳамид Мурод олис Усмонободда тақдирига тан бермай, тинимсиз ижод қилаётган Санобар ҳақида биринчи бўлиб Тошкентга — Ёзувчилар Уюшмасига хабар қилганди. Шоиранинг илк шеърий тўпламининг нашр этилишида ҳам Ҳ. Мурод жон куйдирди. Ёзувчи Тоҳир Малик 1989 йил «Ўзбекистон адабиёти ва санъати»да «Меҳр ва жасорат» мақоласини чиқарди, Санобар ҳақида илиқ гаплар айтди. Шоира Қутлибека Раҳимбоева матонатли шоира билан алоқа ўрнатди.

«Правда» жамоа хўжалиги раиси юраги дард ва илҳомга тўлиб-тошган қизга қўлидан келган ёрдамини аямайди. У қизнинг уйига телефон тушириб берди. Вилоят ва район ижтимоий таъминотидагилар аравача совға қилишди.

Санобар Умарованинг навбатдаги шеърий тўплами анча йилдан бери навбат кутиб ётибди. Ногирон шоира Тошкентдаги саховатли кишиларга, ёзувчиларга ишонади.

М. ЛАТИФЖОНОВ.

ХАСТА ДИЛ ИЛҲОМЛАРИ

БЎЛСИН

Муҳаббат ихтиёр этсанг, ишинг доим вафо бўлсин,
Рақибларга неки қилсанг, бари жабру жафо бўлсин.
Сенга жоним фидо айлай деган ёрингни ранжитма,
Кўнгил бергил фақат бирга, шаҳаншоҳ ё гадо бўлсин.

Муҳаббат дардини билмас вафосизлар вафо кўрмас —
Бир умрга бахтли бўлмас, ёрга жонинг фидо бўлсин.
Бўлсанг, ҳамки парипайкар, вафо билан бахтинг
кулар,
Гул қадрини булбул билар, севгинг бил бехато бўлсин.
Келиб фасли баҳор Рустам, чаман бўлганда
гулшанлар,
Вафо гулини термоқлик ҳар инсонга ато бўлсин.

Рустам РАҲМОНОВ.

НОГИРОНЛАР СПОРТИ

ТАЛАБГОР КЎП, ЛЕКИН...

Шаҳримизда 5—7 июнь кунлари меҳнат резервлари спорт комплексида ногиронлар ўртасида футбол бўйича 1-Ўзбекистон чемпионати ўтказилди. Чемпионатнинг ташаббускори жумҳурият «Орзу» физкультура-соғломлаштириш клуби, ҳомийси — мусобақага 7 минг сўмдан зиёд маблағ ажратган ЎзССР Қизил Ярим ой жамиятининг Марказий Комитети ҳисобланади.

Футбол ўйинларида «Матонат» (Тошкент), «Орзу» (Фарғона), «Сўғдиёна» (Самарқанд) командалари иштирок этдилар. Бошқа командалар ҳам мусобақаларда қатнашиш истагини билдиришган эди. Лекин ногиронлар учун мўлжалланган мосламаларнинг етишмаслиги туфайли фақат уч командағина майдонга тушди. Чемпионатда СССР терма командаси учун ўйинчилар танлаб олинди.

Шу йилнинг 11—20 октябрь кунлари пойтахтимизда «Инфут» халқаро Ассоциациясининг таклифи билан жаҳон кубоги учун мусобақалар ўтказилади. Унда Англия, Бразилия, Гватемала, Германия, Канада, Норвегия, Сальвадор, АҚШ, Канада, Чехословакия ҳамда СССР-нинг миллий командалари ўз маҳоратларини намойиш қиладилар.

Жаҳон кубоги учун бўладиган спорт мусобақаларини Ўзбекистон Ички ишлар вазирлиги, Граждан авиацияси жумҳурият бошқармаси, Ўрта Осиё Темир йўл бошқармаси, «Узагропромтехмонтаж», «Узбектекстильмаш» ишлаб чиқариш бирлашмалари ўз ҳомийликларига олдилар.

Шаҳримиздаги «Матонат» клуби жамоасининг ташаббуси ва астойдил ҳаракатлари туфайли ногиронлар спорти халқаро ўйинларда иштирок этиш даражасига етди. «Матонат» командаси Москвада ўтказилган Х-ёзги спартакиадада РСФСР командаси билан учрашиб, 2:0 ҳисобида ғалабага эришди.

Тошкентда жаҳон кубоги учун ўйинлар ўтказилиши жумҳуриятимиз ногирон спортчилари ҳаётида катта воқеа. «Матонат» клуби жамоаси барча ташкилотлар ҳамда кишиларга мурожаат қилиб, моддий жиҳатдан ёрдам беришларини сўрайди.

«Матонат» ногиронлар спорт клубининг жорий ҳисоби: 000700485, Фрунзе район турар-жой қурилиш банки, Тошкент, МФО 734202.

Айдер КУРМУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон ногиронлар жамияти марказий бошқарувининг аъзоси.

СУРАТДА: ногирон спортчилар машқ пайтида.

Илтимосим сиздан одамлар,
Бепарволик қилманг ҳеч
қачон
Сизларга ишониб яшайди
Бемор бўлган ҳар қандай
инсон.
Умида АБЕНОВА.

ОДАМЛАР ВА ТАҚДИРЛАР

УМИДАНИНГ ИЛИНЖИ

...Умида опа билан туш чоғида учрашдим. У Коммунистик районидаги Свердлов номли колхоз марказида жойлашган вилоят физиотерапия шифохонасида даволанаётган экан. Торгина уч кишилик хонада шифтга термулганча нималарнидир хаёл суриб ётибди. Уни безовта хаёллар, ўйлар мунгли тақдири, қайнона-қайнотаси қўлида қолган икки норасида гўдаклар томон олиб кетаётгандир.

Қани энди мўъжиза рўй берса-ю, унинг оёғига жон кириб ташқарига чиқса, жон дилидан соғинган фарзандлари олдига шамолдек елиб борса. Афсуски бунинг иложи йўқ.

Мана, беш йилдирки мўъжиза кутганча шу ҳолда ётиб баъзан эса кимларнингдир кўмаги билан ўтирганча шеър ёзади, чизади, ўчиради. Кўнгилдаги гапларни, фикр-мулоҳазаларни оппоқ қоғоз юзига тушириши, сўнгсиз дардларини шеър сатрларига сингдириши керак. Дунёда бекорга яшамаётганлиги жамиятга озми-кўпми ўз ижоди билан ҳисса қўшиш учун у қўлига қалам олиб шеър ёзмоқда.

Аслида эса ўша опа-сингилларимиз бошига тушган ранжу аламлар Умида опа тортаётган қийинчилик ва машаққатлардан, азобу уқубатлардан ортиқ бўлмаса керак. Лекин Умида опа бирор кун, бирор соат бўлсада, ўз ҳаётидан нолимайди, ҳаётнинг аёвсиз зарбаларини букилмас иродаси, ҳаётга, одамларга беқиёс меҳр-муҳаббати билан яшаш учун курашади. Ўша куни Умида опа билан узоқ суҳбатлашдим. Бу суҳбат у ҳақида кўп нарсаларни билиб олишга имкон берди.

1961 йилнинг 10 ноябрида Ғалаба районидаги Юлдуз қишлоғида истиқомат қилувчи Улуғ Ватан урушининг II гуруҳ ногирони Сайдаҳмат ака Абенов хонадонида қувончли воқеа юз берди. Оила соҳибаси Ҳайригул опа қиз кўрди. Умрдошлар яхши ният билан қизалоққа Умида деб исм қўйишди. Ҳайригул опа қизалоғини ҳеч кимга ишонмас, доимо унинг атрофида парвона бўларди.

Йиллар ўтиб Умида мактаб ёшига етганда ота-онаси қанчалар қувонган эди. Қизалоқ мактабда ҳам аъло баҳоларга ўқиди. 9-синфдан бошлаб шеърлар машқ қила бошлади. Ёзганларини район рўзномасига юборар, маслаҳатлар оларди.

Умида Абенова Ғалаба районидаги 1-Май номли ўрта мактабнинг 10-синфини кумуш нишон билан тугаллаб директорнинг маслаҳати билан мактабда кутубхоначи бўлиб ишда қолди. Орадан икки йил ўтгач, у Тошкент маданий-оқартув техникумининг кутубхонашунослик факультетига сиртдан ўқишга кирди. Шу кезларда Сайдаҳмат аканинг икки кўзи ҳам ожиз бўлиб қолди. Бир неча бор касалхоналарда ётиб даволанди. Бироқ ҳеч фойдаси бўлмагач, унинг кўзларини операция қилдирдилар. Шундан сўнггина унинг кўзи очилди. Бу орада Умида ҳам не-не қийинчиликлар билан ўқишни тугатди.

Кўп ўтмай қўшни Қўрғонча қишлоғидаги Зокир исмли йигитга турмушга чиқди. Биринчи фарзанди Қобилжон дунёга келганда умр йўлдоши жуда қувонди. Ўша кезларда уларнинг оиласидан бахтлироқ оила йўқ эди. Аммо Умиданинг қувончи узоққа чўзилмади. Кўп ўтмай уйидагиларнинг қистови билан у кутубхоначиликдан воз кечишга мажбур бўлди. Ўзи истиқомат қилаётган Қўрғонча қишлоғидаги канол заводига ишга кирди.

Иккинчи фарзандига ҳомиладор бўлганида шифокорлар чақалоқни операция ёрдамида олишди. Ўн тўрт кун деганда шифокорлар Умидани туғруқхонадан соппа-соғ, дейишиб уйига жўнатишади. Лекин орадан бир неча кун ўтар-ўтмас унинг ўнг оёғи ва ўнг қўли шишиб ҳаракатланиши қийинлаша бошлайди. Кўп ўтмай у Қўрғонча қишлоқ шифохонасига ётиб даволанади. Лекин унинг оёқ-қўли тузалиш ўрнига борган сари ўзига бўйсунмайдиган бўла бошлайди. Қайнотаси Қаршибой ака эса унинг касаллигига ҳеч ишонмас. Умида оёқларини оқсаб босса, қайнотаси уни «оёғингни тўғри бос», дея дўқ-пўписа қиларди. Натижада Ҳайригул опа қизини азобу уқубатлардан қутқариш учун ўз уйига олиб кетади. Лекин она қизининг дардига чидай олмай бевақт вафот этади. Онасининг ўлими эса Умиданинг дардига-дард бўлиб қўшилиб уни бутунлай тўшакка михлаб қўяди.

Умида учун азобу уқубатлар ва шифохонама-шифохона ётиб даволанишлар бошланади. Орадан бир неча ой ўтгач Умида қўлтиқтаёқ билан юрадиган бўлади. Бир куни у шифохонадан қўлтиқтаёқ билан чиқиб ўғли Қобилжон ва қизи Гулмирани кўриш учун қайнотаси уйига боради. Лекин қайнотаси ўғли Зокирни уйидан ҳайдаб чиқарган экан. Қайнотаси Қаршибой ака Умидага «уйдан чиқиб кет — мен ўғлимга онаси ўпмаган қизни олиб бераман», — дея уни ҳам ҳайдаб чиқаради. Ўғли ва қизини эса Умидага бермай олиб қолади. У эса йиғлаб-йиғлаб Зокир олдига борганда у лом-мим демайди. Унга ҳам қийин.

Умида ўша кундан опаси Турғуной ва поччаси Убайдулло қўлида яшай бошлайди. У яна 9 ойгача тўшакда михланиб ётди. Врачлар эса унинг касали умуман тузалмайди дейишганди. Умида 5 кун уйида қон қусгач, опаси Турғуной райондан врач чақиртириб кўрсатади. Уни врач Ғалаба районидаги шифохонага олиб кетади. Кейин улар Тошкентдан Ҳасанов деган доцентни чақиртиришиб касалини текширишади. У диагноз қўйганда Умидада ҳақиқатан ҳам «ремотаидний полиотрит» касаллиги борлиги тасдиқланади. Шундан сўнг Умида ТошМИнинг 1-касалхонасида 3 ой ётиб даволанади. «Главташкентстрой»даги травматология бўлимидаги ортопед-травматолог врач Мирҳаким Азизов уни тиззасидан операция қилади. Умида ойлаб ва йиллаб шифохоналарда азоб чекиб ётади. Лекин унинг умр йўлдоши Зокир уни кўргани шифохонага бирон маротаба ҳам келмабди.

— Ўғлим Қобилжон ва қизим Гулмирани жуда соғинганман. Аммо уларни менга кўрсатишмаяпти, — дейди Умида кўзида ёш билан.

Умиданинг кам қонлиги туфайли оёғини ҳеч қандай физиотерапия усул билан даволашнинг иложи бўлмайди. Лекин шундай бўлса-да, операциядан сўнг икки қўлтиқтаёқ билан ҳозир бемалол ўзи 10—15 метр жойгача юра олар экан.

Мен Умида Абенова олдидан қайтар эканман, ҳаётнинг арзимас қийинчиликларига бардош беролмай, ўз жонларига қасд қилаётган қизлар, аёллар, келинчаклар кўз олдимдан кетмас эди. Умиданинг юриб кетишимга умид қиламан деган сўзлари эса ҳамон жаранглаётгандек туюларди. Мен ҳам шундай бўлишини жуда-жуда истар эдим...

Л. МАНСУРОВ.

ОРОЛ — УМУМХАЛҚ ТАШВИШИ

Орол денгизи эндиликда умумхалқ ташвиши бўлиб қолди. Бу ерда юзага келган муаммоларни ҳал қилишда мамлакатимиз, шу жумладан жумҳуриятимизнинг қатор илмий-тадқиқот, лойиҳалаш ва бошқа ташкилотлари фаол қатнашмоқдалар. Ўрта Осиё гидрометеорология илмий-тадқиқот илмгоҳи мутахассислари ҳам бу хайрли ва долзарб ишдан четда қолишмади. Илмгоҳда икки йил олдин ташкил этилган махсус экспедиция аъзолари Амударё дельтасида ва Оролнинг жанубий томонида олиб борилган ёзги тадқиқотлардан сўнг ўз базасига қайтиб келдилар. Комплекс экспедиция мутахассислари Орол денгизи минтақасида табиий муҳит ва иқлимнинг аҳволини ҳар томонлама ўргандилар.

Экспедиция таркибида ўн нафар мутахассис бор. Улар асосан гидрологлар, метеорологлар, гидрохимиклар ва океанологлардан иборат. Улар ниҳоятда машаққатли иқлим шароитларида Орол минтақасида юз бераётган жараёнлар устидан йил давомида кузатиш ишларини олиб боришяпти. Ёз кунлари бу ерда иссиқ соя жойда 40, тупроқ эса қуёш нурлари таъсирида 60—70 даражагача қизийди. Қишда эса кучли шамол ва 20—30 даражагача борадиган совуқ ишни янада мушкуллаштиради. Бунинг устига йўллар йўқ, ичимлик сув етишмайди. Турли хил қон сўрувчи ҳашаротлар тадқиқотчилар учун катта қийинчиликлар туғдиради.

Лекин улар бўш келишмаяпти. Кўп ҳолларда вертолетдан фойдаланишяпти. Бу асосий транспорт тури билан турли хил тадқиқот ишлари амалга оширилмоқда. Қуруқлик ва сувнинг юзаси, сув юқори қатламларининг минераллашиш даражасини аниқлаш учун суратлар олинмоқда, иссиқлик ўлчовлари ўтказиляпти. Фақатгина шу йилнинг ёз даврида Орол бўйининг минглаб квадрат километр майдони тадқиқ қилинди, кейинчалик лабораторияда ишлаб чиқиш учун 44 манзилдан турли хил намуналар олинди.

— Амалга оширилаётган тадқиқотлардан асосий мақсад, — дейди илмгоҳ директори Николай Николаевич Ксарин. — дарё ва зовур-дренаж сувларининг Оролга тушишини ҳисобга олиш, сувнинг сифатини, ундаги ифлослантирувчи моддалар миқдорини аниқлаш, шунингдек Амударёнинг денгизга қуйиладиган жойида тупроқ, биологик организмларнинг намуналарини олиш, унинг замонавий гидрографик схемасини аниқлашдан иборатдир.

СУРАТЛАРДА: вертолет экспедиция ходимларини бориш мушкул бўлган кузатиш манзилгоҳларига тез элтиб қўяди (юқорида). Вертолет бортидан туриб Орол денгизи сувидан намуналар олинаётган пайт (ўнгда), экспедициянинг дала лагери суви қурилган денгиз тубида жойлашган. Қуёш нурлари остида қилинган машаққатли ишдан сўнг бир қултум чой ичиш танга роҳат бахш этади. Экспедиция ходимлари (чапда) Геннадий Соловьев, Андрей Яковлев, Ирина Гетц, Алексей Шульц, Юрий Паршин ва Тимофей Удишкинлар.

Сураткаш С. Величкин.

(ЎзТАГ).

ЯНГИЛИК

ЯНА БИР ИЛМГОҲ

ПОЙТАХТИМИЗДАГИ илмгоҳлар сони яна биттага кўпайди. Тошкент дорилфунунининг юридик куллиёти мустақил Тошкент Давлат юридик илмгоҳига айлантирилди. Шу муносабат билан бу олий ўқув юртининг ректори, профессор Анвар Аъзамович АЪЗАМХЎЖАЕВга бир неча саволлар билан мурожаат қилдик:

— Анвар Аъзамович, аввало Сизни, юридик илмгоҳнинг биринчи ректори бўлишингиз билан табриклаймиз. Агар малол келмаса, ўқув муассасасининг туғилган кунини маълум қилсангиз. Бундай ўзгаришдан кутилган мақсад ҳақида ҳам билмоқчи эдик.

— Бажонидил. Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг шу йил 15 августдаги қарорига мувофиқ Тошкент Давлат дорилфунунининг юридик куллиёти мустақил Тошкент Давлат юридик илмгоҳи этиб қайта ташкил қилинди. Мақсади аниқ: давлат, ҳуқуқ-тартибот идоралари, ҳамда халқ хўжалигининг барча тармоқлари учун малакали юристлар тайёрлаш кўзда тутилган. Илмгоҳ ўзининг мутлақо янгиланган дастурига эга бўлади. Куллиётлик пайтида моддий базанинг ночорлиги туфайли етук мутахассислар тайёрлаш борасида қийинчиликлар мавжуд эди. Энди олий ўқув юртимиз моддий базасини мустаҳкамлашга кенг йўл очилади. Ўқув жараёнининг илгариги шакли бугунги бозор иқтисодиётига ўтиш босқичида билимдонлик билан иш олиб борадиган кадрларни тайёрлаб беришда ожизлик қиларди. Энди аҳвол ўзгаради. Илмгоҳимизда чет эл билан ҳамкорлик қилувчи ишлаб чиқариш корхоналари учун ҳам энг малакали кадрлар тайёрланади.

— Куллиётнинг илмгоҳга айлантирилиши муносабати билан ўзгаришлар бўлдими?

— Бу йил ҳар қачонгидек, режамиз бўйича кундузги бўлимнинг ўзбек гуруҳига 150, рус гуруҳига 50 нафар ўқувчи қабул қилинди. Умуман, илмгоҳнинг кундузги, кечки ва сиртқи бўлимларида 3,5 мингдан ортиқ талаба билим олмоқда. Янги дастуримиз ихчам бўлади, унга асосан илгаригидек мутахассисларни 5 йилда эмас 4 йилда етиштириш ниятидамиз.

— Илмгоҳда куллиётлар ҳам бўладими?

— Биз ҳозир шаклланяпмиз, илмгоҳимиз мустаҳкам оёққа туриб олса, албатта, куллиётлар ҳам бўлади. Буни кўзда тутганмиз.

— Суҳбатингиз учун раҳмат!..

Суҳбатдош С. ВАЛИЕВ.

ШАҲАРЛИКЛАР ДАСТУРХОНИГА

ТОШКЕНТ районидаги Абдуллаев номли жамоа хўжалиги миришкорлари шаҳарликларга шу кунгача 4690 тонна мева ва сабзавот маҳсулотлари етказиб бердилар. Жумладан, 720 тонна помидор, 15 тонна пиёз, 53 тонна ош лавлаги, кўплаб миқдорда саримсоқ пиёз, олма, шафтоли, олхўри ва бошқа ширин-шакар мевалар шаҳарликлар дастурхонига жўнатилди. Бу ишларни бажаришда асосан техникадан унумли фойдаланилди. Жамоа далаларида кунига 48 га яқин техника воситалари ишламоқда.

С. СУЛТОНОВ.

Муҳаррир Н. НАСИМОВ.

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

ДУНЁ «ТОМОШАБИНСИЗ» ЭМАС

«Дунё — бир саҳна. Ундаги инсонлар эса ижрочилардир», деган экан Шекспир. Савол туғилади: хўп, шундай экан, томошабин ким? Роль ижро этаётган актёр, албатта, томошабинга манзур бўладиган қилиб ўйнашга интилади. Энг улуғ ҳакам томошабин бўлганлиги учун унинг сўзи, баҳоси вожиб...

Насрда қалам тебратиб китобхонларга анчагина танилиб бораётган ёзувчи Абдусаттор ҲОТАМОВ ўзининг биринчи китобини «ТОМОШАБИНСИЗ ДУНЁ» деб номлаган. Уни Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти чоп этган. Ўйланиб қоласан: нима учун энди томошабинсиз? Китобнинг муқовасида эса ушбу сўзлар битилган: «Шундай ҳам бўладики, киши атрофидаги салбий воқеаларга лоқайд қарайди, «менга нима?» деб қўл силтаб қўя қолади. Кейинроқ эса унга виждон деган ҳакам тинчлик бермайди, бепарволиги учун қийноқларга солади. Шундагина одам қандай хатоликка йўл қўйганини сезиб, турмушимиздаги иллатларга қарши курашиш зарурлигини ҳис этади».

Дарҳақиқат, тўғри гап. Бу мўъжаз китобнинг бор маъносини, унинг қимматини, асосий йўналишини мана шу гапларнинг ўзи белгилаб турибди. Тўпламга кирган ҳикояларнинг ҳар бири ўзича «бир дунё». Уларнинг ўзига хос мавзуси, ўзига яраша янгилиги бор. Шу боисдан ҳам бу ҳикоялар кишини ҳаёт ҳақида чуқурроқ ўйлашга даъват этади. Муносабатларимизда меҳр-оқибат, садоқат ва ҳурмат, инсонларни қадрлаш ва одамийлик каби хислатларнинг тобора тақчил бўлиб бораётганини бир лаҳзага бўлса ҳам ҳис қилишга ёрдам беради. Сўнг ўзингизча мулоҳаза қиласиз: дунёнинг «улуғ томошабини» — одамзод эсдан чиқарилганлиги учун унинг инсоний фазилатлари ҳам унутилдимикан? Айнан шу назарда тутилганлиги учун «томошабинсиз дунё»микан?..

Китобчадаги ҳикоялар инсоний қадриятларнинг йўқолаётганини, кишиларнинг ўз ғамидан бошқа нарсани ўйламай теварак-атрофга мудроқ кўзлари билан боқаётганликларини аён этади. Хусусан, «Холис хизмат» ҳикоясининг бош қаҳрамони — Акром жарчи янги образлардан бири десак муболаға бўлмас. Ҳар бир жойда бўлгани каби Акром ҳам ўз маҳалласида жарчилик қилади. Унинг вазифаси атрофидаги одамларни тўй ёхуд азаларга айтиб, беминнат хизмат қилиш ва шу тариқа кишиларни бирлаштириш. Бу жуда ҳам улуғ ва хайрли ишдир. Унинг мақсади — атрофдаги икки-учта кўп қаватли биноларда яшовчиларни бирлаштириб, катта маҳалла тузиш. Энг асосийси эса ёшларни меҳр-оқибатга ўргатиш, иссиқ-совуқ кунларида бир-бирларига ҳамдард бўлишга ундаш. Ўша наҳорда тортиладиган ошни бегоналар ҳам еб кетавериши мумкин. Гап ош ейишда эмас. Хонадонларга кўчиб келган оилалар ҳали янги. Шу баҳона уларни бир-бирларига яқинлаштириш, кишиларни бир-бирларини қўллаб-қувватлаб, ўз хизматларини аямасликларига ўргатиш. Қўшнилар эса буни тушунмайдилар. Баъзилар эса ўзларининг тинчини афзал кўриб, безовта қилганлиги учун Акром жарчини ичларида сўкадилар. Ҳаттоки, Акром бетоб бўлиб, ўғли қўшнилардан ёрдам сўраб қўнғироқ қилганида гўшакни олишга ҳам эринадилар... Ҳа, одамлар шундай лоқайд бўлиб қолганлар. Улар каталакдек уйларига беркиниб, ўз ғамларини еб ётаверадилар. Бировга бир оғиз ширин гапириб, ёки ортиқроқ хизматини қилиб бериш малол келади. Улар энг эзгу инсоний ҳис-туйғулардан маҳрум бўлиб қолганлар. Наҳотки ҳаёт шу зайлда давом этаверса?..

Баъзи бир ҳикоя қаҳрамонлари эса «беш панжамни оғзимга тиқаман» дейдиганлардан. Хусусан, «Совға» ҳикоясидаги Омина Расуловна, «Кўзгу»даги Собит Турғунович... Улар учун атрофдагиларнинг манфаатлари бир тийин. Бири шифокор бўла туриб она бўлишни кутиб ётган «сингилча»ларидан совға ундириш пайига тушиб, бир бечора аёлнинг ҳаётига зомин бўлади. Бошқаси эса райижроқўм раисининг ўринбосари лавозимида ишлаб, ўзгаларни оёқ учида кўрсатади. Аммо, у оддий фаррош хотиннинг ҳаққоний сўзларидан жунбушга келади. Наҳотки у бор гапни тушунса?

Ҳаётимиз бутунлай шундай одамлардан иборат деб ҳам бўлмайди. Хусусан, «Ғалати одам» ҳикоясидаги Ғайбуллани олайлик. Ҳаёт қизиқ-да. Бировлардан яхшилигини аямай, ўз ишларини бир четга суриб қўйиб бўлса ҳам ўзгаларга ёрдам бериб юрадиган одамни «ғалати» деймиз... Ғайбулла-чи? У ҳоҳ ёш, ҳоҳ қари бўлсин, хизматини аямайди. Бошига мусибат тушган кунлари ҳам бошқаларга кўмаклашишга отланади: «Кўп ўтмай Ғайбуллани қийинчиликлар билан боқиб катта қилган буваси вафот этиб қолди. Буни эшитган ишхонасидагилар кўнгил сўрашга келишганди, эшик тагида Ғайбуллани кўришмади. Ҳассакашлардан бирини чақириб секингина сўрашди. У эса афтини бужмайтириб: «Аллакимнинг институти келиб-келиб бугун ҳал бўларкан. Шунга кетди» деди»...

Ҳақиқатан ҳам, ҳозирги инсонлар учун Ғайбулла «ғалати одам». Нафақат Ғайбулла, балки Акром жарчи, фаррош — Саломат хола, «Жавобгарлик» ҳикоясидаги Мирза ота ҳам ана шу тоифага мансуб. Чунки улар «томошабин» кўришни истаган ҳақиқий инсофли, диёнатли, виждонли инсон бўлиб яшайдилар...

Абдусаттор Ҳотамов «Мовий осмон» ҳикоясида болалар дунёсига ҳам назар солади. Ҳикояни ўқир экансиз, оламда боладан беғуборроқ вужуд йўқлигига яна бир бор амин бўласиз:

«... — Отинг нимайди?» — дейди у кўзларини қисиб. — А, отинг нима?
— Отабек.
— Фамилиянг-чи?
— Бўтабек.
— Кимнинг қизисан?
— Қизмас, ўғилман!
— Шунақами? — деди Хосиятхон хижолат бўлиб. — Ҳа, маладец, Отабек-Бўтабек...»

А. Ҳотамовнинг бу китобида ўқувчини тубсиз хаёллар оламига етаклайдиган ҳикоялар анчагина. Аксариятининг маъноси чуқур, воқеалари ҳаётий. Бундан ташқари, ёзувчининг илгарироқ босмадан чиққан «Совға» ва «Ғалати нусхалар» номли тўпламлари ҳам ана шу фазилатлари билан эътиборимизни тортган. Ҳикояларни ўқир экансиз, муаллифнинг ҳаётни синчковлик билан кузатиши, кишилар бир қарашда илғамайдиган оддий деталларнинг моҳиятини очиб бериш маҳоратига тан берасиз.

Ўйлаймизки, А. Ҳотамов бундан кейинги ижодида ҳам китобхонларнинг маънавий эҳтиёжини қондирадиган ва уларга манзур бўладиган асарлар яратишга интилади.

Барчиной ЖЎРАЕВА.

ЭЪЛОНЛАР БУРЧАГИ

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги Тошкент метро қурилиши бошқармаси ва В. И. Ленин номидаги метрополитен қошида очилган

37-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

9-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган йигит ва қизлар танлов асосида тажриба (экспериментал) гуруҳларига қабул қилинадилар:

пардозловчи, плитка ётқизувчи, бўёқчи ва сувоқчи — ўқиш муддати 2—3 йил.

электр-газ пайвандчи — ўқиш муддати 3 йил.

назорат ва ўлчов жиҳозларини созловчи электрчилангарлар — ўқиш муддати 3 йил.

дурадгор — ўқиш муддати 2—3 йил.

бўёқчи — ўқиш муддати 1 йил.

ҳаракатдаги составларни созловчи электр-чилангарлар — ўқиш муддати 3 йил.

метро бекати навбатчиси — ўқиш муддати 3 йил.

Ўқиш муддати иш стажига киради.

Ўқувчилар ойига 40 сўмдан стипендия, кунига 2 маҳал бепул овқат, кийим-бош ва ишлаб чиқариш практикаси давридаги иш ҳақининг 50 фоизи билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилинади.

11-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган ва Совет Армияси сафидаги хизмат бурчини ўтаган йигитлар ва 17 ёшдан ошган қизлар қуйидаги мутахассисликлар бўйича ўқишга қабул қилинадилар.

электр-газ пайвандчи — ўқиш муддати — 6 ой.

метро бекати навбатчиси — ўқиш муддати — 10 ой.

ҳаракатдаги составларни созловчи электр-чилангарлар — ўқиш муддати— 10 ой.

Ўқувчилар ойига 130—150 сўм стипендия ҳамда практика даврида меҳнат ҳақининг 50 фоизи билан таъминланадилар. Ўртача ойлик 350—450 сўм, 13-ойлик ва ҳар ишлаган йилига қараб ойлик ошиб боради.

Метро қурилишида 10 йил ишлаган ишчилар 50 ёшдан пенсияга чиқишлари мумкин.

Машғулотлар — гуруҳлар тўлишига қараб бошланади.

Билим юртига кирувчилар: директор номига ариза, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақидаги гувоҳнома, турар жойидан справка, 6 дона фотосурат 3х4 см. 086/У формадаги медицина справкасини топширадилар.

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент шаҳри, Чилонзор, 20/Д даҳа, (50, 69, 78-автобуслар, 17-трамвайнинг «37-билим юрти» бекати). Телефонлар: 76-89-05, 72-03-76.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ХАЛҚ ТАЪЛИМИ БОШҚАРМАСИ «МАЛИКА» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ ҚОШИДАГИ 46-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Бу ерда сиз ҳаётингиз учун энг зарур ва ҳурматга сазовор бўладиган, яъни аёллар ва болаларнинг енгил устки, ички кийимларини тикувчи, бичувчи ва тўқувчи касбларни эгаллайсиз.

Бизда сизни аъло ўқишингиз ва дам олишингиз учун ҳамма шароит яратилган.

Синфларимизда Сиз учун энг янги техник жиҳозлар, компьютерлар, лингофон аппаратлари хизматингизда.

Талабаларимиз ўз меҳнат практикаларини «Малика» ишлаб чиқариш бирлашмасида ўтказадилар.

Ўқиш муддати 11-синфни тугатганлар учун 10 ой, ўқиш даврида 120 сўм стипендия берилади. 9-синфни битирганлар учун ўқиш муддати 1—2 ва 3 йил, 9-синфни «яхши» баҳолар билан тамомлаган ўқувчилар 2 йиллик тажриба гуруҳларига қабул қилинади.

Ўқиш мобайнида билим юрти ўқувчиларига бепул кийим-бош, иссиқ овқат (амалий машғулот вақтида 81 сўм миқдорида овқат пули) **ва 40 сўм товон пули ҳамда ишлаган ойлик даромадининг 50 фоизи берилади.**

Ўқиш муддати меҳнат стажига қўшилади.

Тўқувчилик касби бўйича ўқиш муддати 11 синфни тугатганлар учун 10 ой.

Ўқувчилар ҳар ойда 120 сўм, амалий ишлаб чиқариш даврида 100 фоиз ёки 200—250 сўм миқдорида ҳақ оладилар, ҳамда ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилинадилар.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: директор номига ариза, паспорт ёки туғилганлиги ҳақида гувоҳнома, маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома, тиббий маълумотнома (086/У намунадаги), ота-онасининг иш жойидан маълумотнома, турар жойидан маълумотнома, 3х4 см катталикдаги сурат (4 дона).

Билим юрти манзилгоҳи: Тошкент шаҳри—19, С. Раҳимов ноҳияси, С. Раҳимов кўчаси, 313-уй. Себзор даҳаси (2, 7, 21-троллейбуслар билан борилади). Телефонлар: 40-52-64, 40-54-49.

«ПАХТАКОР» МАРКАЗИЙ ЎЙИНГОҲИДА

31 август соат 17.00 да

СССР 54-мамлакат биринчилиги учун олий лиганинг

«ПАХТАКОР» (Тошкент) — МАСК (Москва) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Чипталар «Пахтакор» ўйингоҳининг кассаларида сотилади.

Оммавий талабномалар қабул қилинмоқда.

Тошкент вилояти санитария-эпидемиология станциясининг жамоаси станциянинг врач-статисти А. М. Абдураззоқовга онаси

Зоҳида АБДУРАЗЗОҚОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ДАВОЛАНИНГ, ҲОРДИҚ ЧИҚАРИНГ ВА ТАЪЛИМ ОЛИНГ!

ЧИНОЗ НОҲИЯСИДАГИ А. ОРТИҚОВ НОМИДАГИ ВИЛОЯТ САНАТОРИЯ-МАКТАБ ИНТЕРНАТИ УМУМИЙ ЎРТА МАКТАБ ҲАЖМИДА ТАЪЛИМ БЕРИШ УЧУН

I—IX СИНФЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Санатория мактаб-интернатида ўқувчилар таълим олиш билан бирга даволанадилар, кунига 5,5—6 сўм миқдорида беш маҳал иссиқ овқат ҳамда (баъзи ўқувчиларга) бепул кийим-кечак билан таъминланадилар.

Санатория мактаб-интернатининг ҳудуди 65 гектарлик майдондан иборат. Унинг сув бўйида жойлашган соясалқин мевали дарахтзори, ёзги ва қишки спорт зали, 400 ўринли ётоқхонаси, соғломлаштириш муассасаси, кундалик даволанадиган 15 ўринли тиббий хизмат муассасаси, 200 ўринли ошхона, ЭҲМ хонаси ҳамда ёрдамчи хўжалиги бор. Ўқувчилар дам олиш чоғларида ўйин автоматларида турли хил ўйинларни ўйнаб ҳордиқ олишади.

Улар ёзги ва қишки таътил кунларида жумҳуриятимиз ва Ватанимизнинг турли жойларига интернат ходимлари билан биргаликда дам олиш учун ва саёҳатга юбориладилар.

Санатория мактаб-интернати сил касалининг кичик ва сўнаётган формасига чалинган болалар ва ўсмирларни даволашга ва таълим беришга мўлжалланган (7 ёшдан бошлаб).

МАКТАБ-ИНТЕРНАТИГА ЖОЙЛАШИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ ҲУЖЖАТЛАР ЗАРУР:

вилоят, шаҳар ва ноҳия сил касалликлари диспансерларидан юқоридаги дард билан касалланганлиги ҳақида ёки оила аъзоларидан бири (ота-онаси, буви ва бувaси ва ҳоказо) **шу дардга алоқадор эканлиги ҳақида ҳужжат ва йўлланма, шаҳар ва ноҳия халқ маорифи бўлимларидан, мактабдан** (агар ўқиётган бўлса) **йўлланма ва бошқа ҳужжатлар, мактаб-интернат директори номига ариза.**

ИЛОВА: санатория мактаб-интернати кўп болали оилаларнинг юқоридаги дардга чалинмаган болаларини ҳам қабул қилади, уларга барча имкониятларни яратиб беради.

Шунингдек, мактаб-интернатида муқим ишлаш учун муассаса қуйидаги касб эгаларини

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

— Рус синфларида дарс берувчи кимё ва биология, меҳнат таълими бўйича малакали ўқитувчилар;
— Болалар шифокори;
— Кашшофлар етакчиси;
— Сантехниклар;
— Фаррошлар;
— Газ қозонхонасида ишлаш ҳуқуқига эга эканлиги ҳақида гувоҳномаси бор олов ёқувчилар;
— Кутубхоначи;
— электромонтёр;
— секретарь-машинистка;
— «Д» категорияли ҳайдовчи.

Мактаб-интернатдаги барча ишчиларнинг иш ҳақига 20 фоиз қўшимча ҳақ тўланади.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: Тошкент вилояти, Чиноз ноҳияси, Олмазор қўрғони, санатория мактаб-интернати, телефон 36-436 (катта Ўзбек трактининг «Октябрь 40 йиллиги» жамоа хўжалиги бекати).

Тошкент ҳақиқати («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»)

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Муҳаррир ўринбосарлари — 335885, 325747, 325748, 337916; масъул котиб — 334808, 325353; масъул котиб ўринбосарлари — 325750; бўлимлар: мафкура — 325778, 337010; қишлоқ хўжалиги — 325647; саноат, қурилиш ва транспорт—325749; маҳаллий Кенгашлар ҳаёти—325733; ижтимоий масалалар — 325556; маданият — 325767; адабиёт ва санъат — 325553; ёшлар ҳаёти, ахборот, ҳарбий-ватанпарварлик ва спорт — 325645; хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; жамоатчи кенгаш қабулхонаси — 334048, 325354; эълонлар бўлими — 325727.

● Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. 700000, Тошкент, ГСП, Ленинград кўчаси, 32. Рўзнома офсет усулида А—2 форматида босилади. ● 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нашр кўрсаткичи: 64672. Босмага топшириш вақти — 20.30. Босмага топширилди — 19.00.